

Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytyminen

Jesper Vihavainen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusohjelma

Amk-opinnäytetyö

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Jesper Vihavainen
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytyminen
Sivu- ja liitesivumäärä 32 + 4
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena ja tarkoituksena oli tutkia Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä. Tutkimuksessa haluttiin selvittää miten ja mihin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat lisäksi haluttiin tietää paljonko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat kuukaudessa, miksi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat ja sijoittavatko/säästävätkö Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat säännöllisesti.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuuden ensimmäisessä kappaleessa käsiteltiin säästämisen ja sijoittamisen eroja, vähän katselmusta suomalaisten sijoittamiseen, sijoituspäätökseen vaikuttavia tekijöitä ja säästämistä eri elämänvaiheissa. Teoriaosuuden toisessa kappaleessa käsiteltiin sijoittamisen mahdollisuuksia ja riskejä, sekä sijoittamiseen liittyviä käsitteitä. Teoriaosuuden kolmannessa kappaleessa käsiteltiin sijoittamisen erilaisia sijoitusmuotoja, kuten osakkeisiin ja rahastoihin.</p> <p>Opinnäytetyössä toteutettiin kvantitatiivinen tutkimus syksyllä 2023. Tutkimuksessa kohderyhmänä oli satunnaisesti rajattu joukko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoita. Tutkimus toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella, joka tehtiin Webropol- ohjelmalla. Kyselyn linkki lähetettiin sähköpostiviestillä Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoille.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista selvisi, että suurin osa Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoista sijoittaa/säästää säännöllisesti, sekä saatiin tietää mihin sijoituskohteisiin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat, suosituin sijoituskohte oli rahastot. Tutkimuksesta tuloksista selvisi paljonko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat kuukaudessa. Tuloksien mukaan yleisin sijoitus/säästämissumma oli 0–100 €.</p>
Asiasanat Sijoittaminen, Säästäminen, Sijoituskohteet

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Säästäminen ja sijoittaminen	2
2.1	Säästämisen ja sijoittamisen erot	2
2.2	Katselmus suomalaisten sijoittamiseen	3
2.3	Sijoituspäätökseen vaikuttavat tekijät	5
2.4	Säästäminen eri elämänvaiheissa	6
3	Sijoittamisen mahdollisuudet ja riskit	7
3.1	Volatiliteetti.....	8
3.2	Beta-kerroin.....	8
3.3	Sharpen luku	9
3.4	Capital asset pricing malli.....	9
3.5	Korkoa korolle ilmiö	9
3.6	Inflaatio	11
4	Sijoituskohteet.....	12
4.1	Osakkeet.....	12
4.2	Rahastot.....	13
4.3	Asuntosijoittaminen ja ASP-tili	13
4.4	Tilisäästäminen	15
4.5	Kryptot.....	15
5	Kyselytutkimus	17
5.1	Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	17
5.2	Luotettavuus.....	17
5.3	Tutkimuksen tavoitteet	18
5.4	Toteutus.....	18
5.5	Tulokset	19
6	Pohdinta.....	27
	Lähteet.....	29
	Liitteet	33

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä. Valitsin aiheeksi tukita opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä, koska sijoittaminen on aiheena tällä hetkellä todella ajankohtainen ja mielenkiintoinen. Päädyin myös aiheeseen oman mielenkiinnon kautta sekä haluna tehdä tutkimus tärkeästä aiheesta, josta jokainen voi hyötyä tulevaisuudessa. Halusin myös itse syventyä vielä paremmin sijoittamiseen tämän työni kautta.

Tässä tutkimuksessa on tarkoitus tutkia Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä ja selvittää mihin ja miten liiketalouden opiskelijat sijoittavat. Opinnäytetyössä on tarkoitus tutustua sijoittamiseen teorian kautta. Aiheeseen tutustuttiin hyödyntäen sähköisiä lähteitä. Tutkimus rajattiin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoihin ja kysely lähetettiin satunnaisesti rajatulle joukolle Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoista. Opinnäytetyössä käsitellyt sijoituskohteet rajattiin yleisimpiin sijoituskohteisiin, koska sijoituskohteita on olemassa todella paljon.

Tutkimuksen päätutkimuskysymys on ”mihin ja miten Haaga-helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat?” Alatutkimuskysymykset tutkimuksessa ovat” paljonko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat kuukaudessa, miksi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat ja sijoittavatko/säästävätkö Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat säännöllisesti. Tutkimusmenetelmä tässä tutkimuksessa on kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä. Kysely tehtiin sähköisesti kyselylomakkeella, joka lähetettiin opiskelijoiden sähköpostiin. Tässä alla tutkimuskysymykset listattuna.

Päätutkimuskysymys

- Mihin ja miten Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat?

Alatutkimuskysymykset

- Paljonko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat kuukaudessa
- Miksi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat
- Sijoittavatko/säästävätkö Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat säännöllisesti

Opinnäytetyö koostuu johdannosta, teoriaosuudesta, kyselytutkimuksesta eli empiirisestä osasta ja pohdinnasta. Ensimmäinen kappale käsittää johdannon. Opinnäytetyön 2–4 kappaleet käsittelee sijoittamiseen liittyvää teoriaa. Näissä kappaleissa käydään läpi säästämisestä ja sijoittamisesta yleisesti, sijoittamisen mahdollisuuksia ja riskejä, sekä sijoittamiseen liittyviä käsitteitä sekä erilaisia sijoituskohteita. Opinnäytetyön viidennessä kappaleessa käsitellään tutkimuksen toteutusta, tavoitteita, tutkimuksen luotettavuutta sekä tutkimuksen tulokset. Opinnäytetyön kuudennessa kappaleessa on käsitelty tutkimuksen pohdintoja ja omaa arviointia.

2 Säästäminen ja sijoittaminen

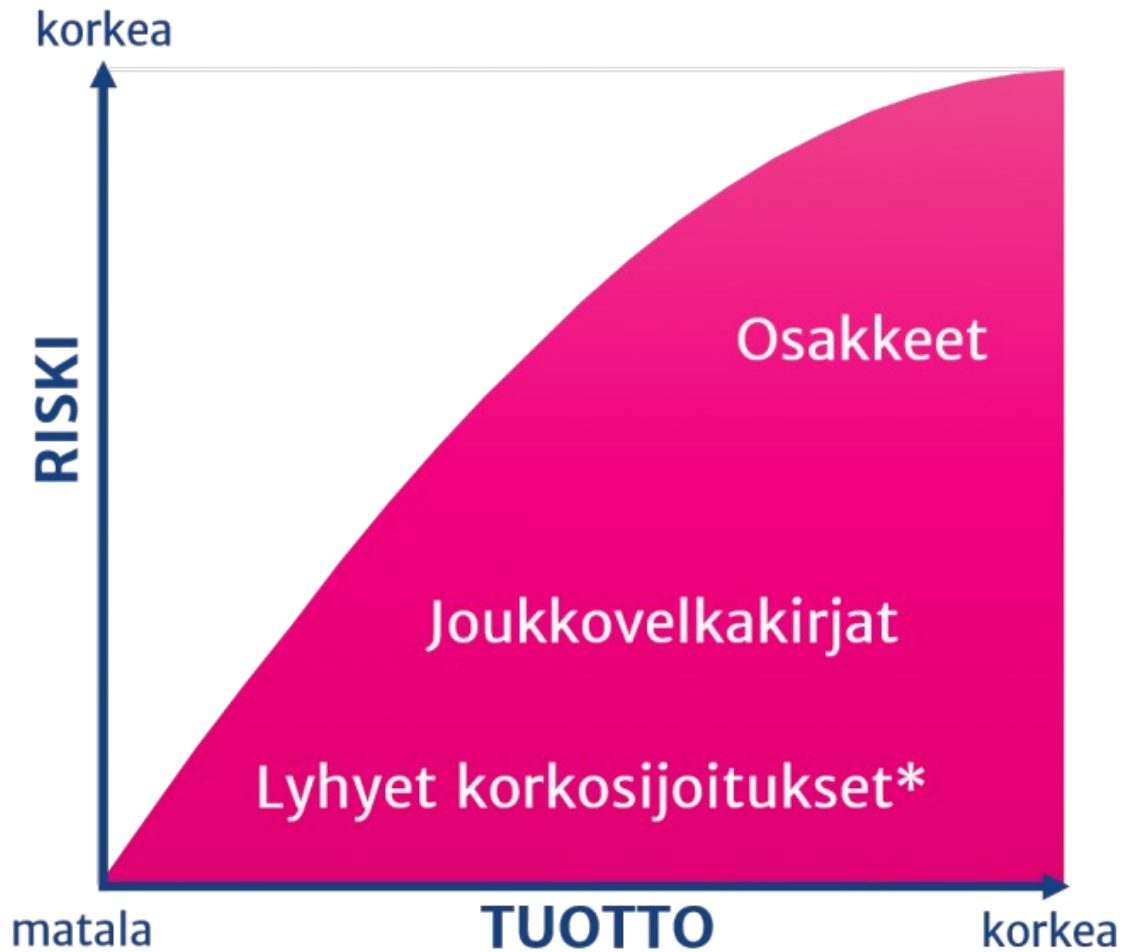
Säästämisestä ja sijoittamisesta on tullut nykypäivänä yhä yleisempi puheenaihe ja kiinnostus on lisääntynyt sijoittamista ja säästämistä kohtaan. Etenkin nuoret ovat erittäin kiinnostuneita oman tulevaisuuden varallisuuden kasvattamisesta. Viime vuosina suomalaiset ovat alkaneet sijoittamaan rahojaan kovaa tahtia ja uusia osakesäästötilejä ja arvo-osuustilejä on avattu suuri määrä. Säästäminen ja sijoittaminen kuitenkin eroavat toisistaan vaikka yleisesti saatetaan puhua säästämisestä ikään kuin sijoittamisesta. Sijoittamiseen kuin myös säästämiseen liittyy paljon erilaisia mielikuvia ja ennakkoluuloja. Tässä kappaleessa perehdytään tarkemmin säästämisen ja sijoittamisen eroihin. Lisäksi tässä luvussa käsitellään suomalaisten yleiskuvaa sijoittamisesta, säästämisestä eri elämänvaiheissa, sekä minkälaisia sijoittajia opiskelijat ovat ja mitkä asiat vaikuttavat sijoituspäätöksen tekemiseen.

2.1 Säästämisen ja sijoittamisen erot

Säästämisessä rahaa talletetaan pankkitileille, jotka ovat todella matalariskisiä, kun taas sijoittamisessa rahat sijoitetaan esimerkiksi osakkeisiin ja rahastoihin. Näissä on suuremmat tuotto mahdollisuudet kuin tilisäästämisessä, mutta samalla riski on myös huomattavasti suurempi. Sijoittaminen ajatellaan pitkäaikaisena investointina, koska sijoitusten arvo kasvaa vuosien saatossa. Säästäminen on silloin suositeltava muoto jos tarvitsee lähitulevaisuudessa varoja omaan käyttöön. (Investing-network 2022)

Säästämisen perinteisin muoto on pankkitalletukset, jotka ovat riskitasoiltaan kaikista vähäriskisimpiä. Nämä tilit ovat pääasiassa tarkoitettu pelkästään säästämistä varten, johon säästetään kuukausittain tietty rahasumma, jonka toivotaan kasvavan korkoa tilillä. Korko, jota tilille maksetaan voi olla joko kiinteä korko tai vaihtuva korko. (Fine 2022)

Sijoittamien eroa tilisäästämisestä siten, että sijoittamisessa on paljon suuremmat tuotto mahdollisuudet, kuten luonnollisesti riskitkin menettää rahansa. Sijoittamisen tuotto odotukset ovat n. 5–10 % vuodessa mikä on huomattavasti tuottoisampaa kuin tilille säästäminen, jossa inflaatio heikentää rahan arvoa. Sijoittamisessa on monia erilaisia vaihtoehtoja mihin voi sijoittaa kuten osakkeet, rahastot, asunnot, korkosijoitukset. Sijoitukset antavat rahoille myös suojaa inflaatiota vastaan. Sijoittaminen on pitkäaikaista rahan säästämistä, jonka pitkällä aikavälillä tuottaa sijoitutulle pääomalle rahaa. Säästämisen ja sijoittamisen yksi isoista eroista on se, että säästäminen tilille on riskitöntä ja tuotto on lähes olematon ja sijoittamisessa johonkin sijoitus kohteisiin kuten esim. osakkeisiin tai rahastoihin on tuottoisampaa mutta samalla siinä on isompi riski. Kuvassa 1 nähdään erilaisten sijoituskohteiden tuotto ja riski suhdetta.

* käyttötilit, alle vuoden määräaikaistalletukset, lyhyen koron rahastot

Kuva 1. Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. (Finanssialalle s.a.)

2.2 Katselmus suomalaisten sijoittamiseen

Suomen pankin mukaan suomalaiset yhä tallettavat eniten rahaa tileille. Pankkitili on edelleen suomalaisten suosituin sijoituskohte. Suomalaisten osake- ja sijoitusrahastojen omistusten arvo on jatkuvasti ollut lasku suunnassa. Suomalaisten kotitalouksien rahastosijoituksista iso osa on osake-rahastoissa. Kun verrataan paljonko suomalaisten pankkitileillä olevien rahojen ja osakesijoitusten ja rahastosijoitusten ero on, niin pankkitileillä rahaa makaa peräti 113 miljardia euroa kun taas osakesijoituksissa ja rahastosijoituksissa määrä on 74,4 miljardia euroa. Vaikka suomalaisten sijoitusten arvo on laskenut, ovat suomalaiset kuitenkin lisänneet omistuksiaan osakeisiin. Viime vuosina osakkeiden suosio on kasvanut suomalaisten sijoittajien keskuudessa, joka näyttäytyy osakkeisiin ja erilisiin rahastoihin kasvaneista sijoitus määristä. (Sijoittaja 2022)

Suomalaiset sijoittajat ovat tunnettuja yhdestä asiasta, joka on turvallisuushakuisuudestaan. Suomalaiset pitävät rahansa mieluiten säästötileillä, määräaikaistalletuksissa, koska he mieltävät sen

kaikista turvallisimmaksi paikaksi pitää säästöjä. Suomalisten tärkeimmät sijoituskriteerit ovat turvallisuuden tunne, sijoituskohteiden riskittömyys ja vaivattomuus. Sijoituksen tuotto tulee vasta suomalaisten tärkeys järjestyksessä viidentenä. (Sijoitustieto 2014)

Suomalaiset sijoittavat osake sijoituksissa rahansa pääosin suuriin pörssiin yrityksiin. Moni yhtiö niistä maksaa hyvää osinkoa, suomalaiset sijoittajat suosivatkin paljon yrityksiä, jotka maksavat hyvin osinkoa. Sijoittajille osinkotuottoprosentti on yksi merkittävimmistä sijoituskriteereistä ostopäätöstä tehtäessä. Suomalaisen sijoittajien keskuudessa suosituimpia osakkeita ovat Nordea, Nokia, Elisa, Fortum ja Sampo. (Remes 23.8.2019)

Sijoittaminen on yleistynyt viime vuosien aikana suomalaisten keskuudessa Sortter Oy:n tekemästä kyselystä. Jopa 60 prosenttia suomalaisista sijoittaa rahastoihin tai osakkeisiin. Kyselyn tulosten mukaan miehet ovat aktiivisempia kuin naiset. Miehistä sijoittaa 64 % ja naisista kertoi sijoittavansa 55 %. Tämän suomalaisten innokkaan sijoittamisen takana on alkuvuonna vuonna 2020 tullut osakesäästötili. Osakesäästötilin myötä pörssiin tuli todella paljon uusia sijoittajia. Pörssiin tuli 103 000 uutta sijoittajaa alkuvuoden 2020 ja vuoden 2021 toukokuun välisenä aikana. Erityisesti nuoret ovat viime aikoina innostuneet sijoittamisesta ja alkaneet aktiivisesti sijoittamaan osakesäästötilin kautta. Nuorten sijoitusintoa pystyy selittämään uusien trendien kautta, nuoret haluavat yhä aikaisemmin eläköityä sekä sijoittamisesta saatava passiivinen tulo on yksi vaikuttava tekijä. Tutkimuksessa selvisi myös, että pariskunnat sijoittavat rahansa todennäköisemmin verrattuna sinkkuihin. Syy miksi pariskunnat sijoittavat enemmän kuin sinkut voi olla että, kun toinen pariskunnan jäsenestä jo sijoittaa on toisen helpompi myös aloittaa sijoittamisen. (Sortter 15.6.2021)

Tutkimuksessa huomattiin myös maantieteellisiä eroja. Suurin osa suomalaisista sijoittajista asuvat pääkaupunkiseudulla, joista peräti 64 % sijoittavat, myös Länsi-Suomessa asuu paljon sijoittajia. Heistä tutkimuksen mukaan sijoittaa 63 prosenttia. Tutkimuksen mukaan korkeakoulutus vaikuttaa sijoittamiseen. Tutkimuksesta selviää, että korkeakoulutetut ihmiset sijoittavat suhteessa vähemmän koulutettuihin enemmän ja useammin. Yliopiston tai korkeakoulun käyneistä ihmisistä 76 % kertoi sijoittavansa, seuraavaksi eniten sijoittivat ammattikorkeakoulun käyneet, heistä sijoitti 64 %. Korkeakoulutetut pystyvät sijoittamaan enemmän kuin vähemmän koulutetut ihmiset se johtuu varmasti palkkatuloista, sillä korkeakoulutetut tienaa vähemmän koulutettuja ihmisiä jopa miljoona euroa enemmän koko työuriansa aikana. Lisäksi oma perhetaustalla voi olla merkitystä sijoittamisen aloittamiseen, sillä omien vanhempien esimerkki sijoittamisesta kannustaa myös lapsiaan sijoittamaan. (Sortter 15.6.2021)

2.3 Sijoituspäätökseen vaikuttavat tekijät

Yksi tärkeimmistä sijoituspäätökseen vaikuttava tekijä on sijoituksen kulut, kulut voivat tuntua pieniltä, mutta pitkänajan kuluessa ne vaikuttavat suuresti tuottoon. Sijoittajien olisi hyvä tähdätä siihen, että kulut pysyisivät alle prosentissa. Sijoituspäätökseen vaikuttaa myös yhtiön tunnettavuus eli tuntee sijoittaja yhtiötä, johon aikoo sijoittaa. Sijoittajat katsovat myös minkälaiset tulevaisuuden näkymät yhtiöllä on, johon sisältyy esimerkiksi onko yhtiöllä paljon velkaa, minkälaiset tuotteita se myy, onko yhtiöllä hyvä ja kyvykäs johto sekä tietenkin on yhtiöllä tulevaisuudessa kasvumahdollisuuksia kasvaa suuremmaksi. Yksi sijoittajien yleisimpiä kriteereitä sijoituspäätöstä tehtäessä on yhtiön osinkotuotto, eli paljonko yhtiö jakaa osinkoa sijoittajilleen. Sijoittajat tarkkailevat myös yhtiöiden P/E lukuja, kun tekevät sijoituspäätöksiä. Sijoituspäätökseen vaikuttaa sijoittajan henkilökohtainen riskinsietokyky, eli paljonko sijoittaja on valmis sietämään riskiä sijoittamastaan kohteesta. Myös sijoitushorisontilla on merkitystä. Onko sijoitus pitkänaikavälin sijoitus vai lyhyenaikavälin sijoitus. (Porssisaatio s.a.b)

Nykypäivänä sijoittajien sijoituspäätöksiin vaikuttaa yhä enemmän maailmanlaajuinen megatrendi, joka on vastuullinen sijoittaminen. Vastuullisen sijoittamisen kriteerejä kutsutaan ESG-kriteereiksi. Kriteerit ovat ympäristön huomioon ottaminen, hyvän hallintotavan huomioon ottaminen ja sosiaalisen vastuun huomioon ottaminen. Sijoituspäätökseen vaikuttaa oma henkilökohtainen mielipide vastuullisuudesta, kaikilla sijoittajilla on oma näkemyksensä vastuullisuudesta ja jokainen tekee sitä pohjalta omat sijoituspäätöksensä. Vastuullisesti sijoittamisessa sijoittaja havaitsee vastuullisuuden ja vastuullisuuden kautta tavoitella parantamaan oman salkun riskiprofilia ja tuottoa. vastuulliseen sijoittamiseen on erilaisia tapoja, kuten ESG-integrointi, vaikuttavuussijoittaminen, vastuullisuustrendeihin sijoittaminen ja aktiivinen omistajuus. (Porssisaatio s.a.c)

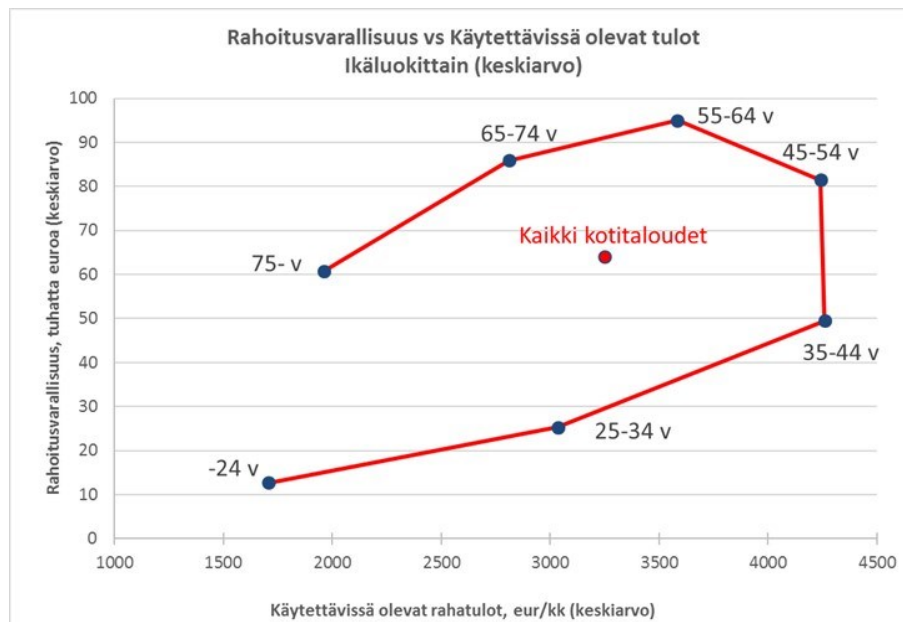
Sijoituspäätöksen tekemiseen vaikuttavia asioita on paljon, jokaisella omansa mitkä vaikuttavat lopulliseen päätökseen. Niitä voivat olla sijoitukseen liittyvät riskit, osakkeen nykyinen arvostus, yhtiön toimialan ja markkinan arviointi, yhtiön osakekurssiin vaikuttavat ulkopuoliset tekijät, yhtiön ali-arvostuksen syyt. (Leinonen 22.6.2022)

Nordnetin kyselyn mukaan suomalaisten sijoituspäätöksiin suurimmin vaikuttavat asiat olivat oma tuntuma, joka oli ensimmäisenä 35,2 prosenttia, seuraavaksi tärkein oli osakekurssin kehitys 19 prosenttia, analyytikoiden suositukset 18,8 %, seuraavana oli yhtiön osavuositarkastus tai tilinpäätös 10,7 %, uutiset 5,9 prosenttia, muiden sijoittajien toiminta 5,4 % ja yhtiön osingonjako 5,0 %. (Ok-saharju 19.8.2015)

2.4 Säästäminen eri elämänvaiheissa

Suomalaisista iso osa aloittaa vasta 40 ikävuoden jälkeen säästämisen, joka jatkuu keksimäärin eläkeikään saakka. Osuuspankin tekemän kyselytutkimuksen mukaan aikuisista suomalaisista 70 prosenttia säästää, mutta heistä 47 prosenttia ovat säännöllisesti säästäviä ja 23 prosenttia säästää satunaisemmin. Säästämiseen vaikuttaa myös yhteiskunnallinen asema. Asiatuntija tehtävissä työskentelevät ja ylemmän luokan toimihenkilöt säästävät muita aktiivisemmin. Nuorten aikuisten keskuudessa rahaa säästetään matkustamista ja lomailua varten. Tutkimuksen tuloksista selvisi, että miehet ovat naisia aktiivisempia säästämään eläkettä varten 50–64 vuoden ikähaarukassa. (Maaseuduntulevaisuus 2020)

Säästämisen elinkaari on ikään kuin ihmisen koko elinikä. Nuorena 20 ikävuoden tiennoilla ei ole vielä rahaa hirveästi käytettävissä, joka tarkoittaa että säästäminenkin on silloin vähäisempää, joka johtuu pääosin siitä, että 20 vuoden iässä suurin osa ihmisistä opiskelevat, jolloin tuloja ei ole lainkaan. Opintojen suoritettua palkkatyöt alkavat, joka johtaa tulojen kasvuun ja samalla lisää säästämisen mahdollisuutta. Kun ihmisten nettovarallisuus kasvaa työuran edetessä on ihmisillä mahdollisuus aloittaa säästäminen kunnolla. Eläkeiän lähestyessä säästäminen hidastuu ja eläkeiän saavutettua on aika kuluttaa säästöjä hiljalleen eläkepäivien menoihin. Kuvassa 2 nähdään ihmisten rahoitusvarallisuutta eri elämänvaiheissa.

Kuva. 2 Rahoitusvarallisuus vs käytettävissä olevat tulot ikäluokittain. (Lähtäpiola 2018)

3 Sijoittamisen mahdollisuudet ja riskit

Sijoittamiseen liittyy aina riskejä ja mahdollisuuksia. Sijoittaja voi aina menettää pääoman, jonka on sijoittanut sijoituskohteeseensa. Riskejä pystytään ennakoimaan käyttämällä erilaisia riskin mittausmittareilla. On hyvä muistaa että, tuotto odotukset kasvavat myös riskin noustaessa. Parhaimmillaan sijoituksista saama korkoa korolle ilmiö kasvattaa ihmisen varallisuutta huomattavasti vuosien pitkäjänteisellä sijoittamisella. Sijoitukset suojaavat rahoja toisaalta hyvin inflaatiolta, kun on sijoittanut rahoja sijoituksiin. Sijoitusten hajauttamisella pystyy merkittävästi pienentämään sijoitusten riskiä.

Hajauttamien on riskien hallintaa, se tarkoittaa, että sijoituksia tehdään eri sijoitus kohteisiin, jolloin sijoittamisen riski pienenee kun rahat ovat sijoitettuina eri kohteisiin. Hajauttamisessa on monia eri hajauttamisen vaihtoehtoja. Voi hajauttaa eri toimialan yhtiöihin, silloin jos jollakin toimialalla on vaikeuksia ja kurssit laskevat, niin riskiä pienentää se, että kaikki varat eivät ole yhdellä alalla kiinni, maantieteellisesti hajauttaminen vähentää maantieteellistä riskiä eli kun sijoittaa globaalisti eri kohteisiin se pienentää sijoitusten riskiä, jos joku alueen pörssi joutuu vaikeuksiin, eri sijoituskohteisiin kannattaa hajauttaa esim. osakkeisiin, rahastoihin, korkoihin , ajallisesti hajauttaminen eli sijoittaa säännöllisesti, ettei kakkia rahoja sijoiteta samaan aikaan. (Porssisaatio s.a.a)

Rahoitusteoriassa on olemassa kahdenlaisia riskejä, jotka jaetaan epäsystemaattiseen riskiin ja systemaattiseen riskiin. Epäsystemaattinen riski on yksittäisen sijoituskohteen arvovaihtelua. Riskin poistamiseen on hyvin yksinkertainen tapa, joka on sijoitusten hajauttaminen. Eli riski poistuu kun sijoittaa varoja useampaan sijoituskohteeseen kuin vain yhteen. Osakesijoittamisessa esimerkiksi kun ostetaan useita eri osakkeita niin yhden osakkeen hinnan heilunnan vaikutus koko salkun arvoon ei ole niin suuri, koska salkussa on sijoitettu useaan eri osakkeeseen. (Erkkilä 9.1.2020)

Systemaattinen riski tarkoittaa yleisen markkinakehityksen vaikutusta yksittäiseen sijoituskohteeseen. Hajauttaminen ei toimi systemaattisen riskin poistoon. Systemaattisen riskin pystyisi eliminimaan ostamalla sijoituskohteita, jotka olisivat negatiivisesti yhteydessä koko markkinaan. Mikä käytännössä tarkoittaa, että sijoittajan pitäisi ostaa osakkeita, joiden beta olisi negatiivinen, mutta se on hyvin hankalaa löytää osakkeita, joiden beta olisi negatiivinen. On hyvin perusteltua ajatella, että miksi systemaattinen riski haluttaisiin poistaa, kun sijoitusten tuotto-odotus riippuu systemaattisesta riskistä. Jos systemaattinen riski poistetaan sijoittajalla ei olisi enään tuotto-odotusta. (Erkkilä 9.1.2020)

3.1 Volatiliteetti

Volatiliteetti tarkoittaa sijoitusten hinnanvaihtelua ja sillä mitataan sijoitusten kokonaisriskiä. Volatiliteetin avulla pyritään selvittämään paljonko sijoitusten arvo heittelee keskituoton ympärillä. Volatiliteetti on sitä suurempaa, kun oman salkun muutos on suhteessa keskimääräistä muutosta suurempaa. Tuoton epävarmuus on aina suurempaa, mitä isompi sijoitusten volatiliteetti on. Volatiliteetti saadaan selville laskemalle päivätuottojen keskihaonnasta. Jos volatiliteetti on alhainen, se kertoo yleensä osakkeen pienestä riskistä, toisaalta alhainen volatiliteetti voi johtua myös osakkeen vähäisestä vaihdosta, josta johtuu vaikeus saada osake myytä pois. Myös romahduksen vaara voi ilmetä alhaisesta volatiliteetista. Sijoittajat, jotka haluavat suuria tuottoja, he valitsevat todennäköisesti osakkeita, joissa on suuri volatiliteetti ja sijoittajat, jotka välttävät suuria riskejä valitsevat pienemmän volatiliteetin omaavia osakkeita. (Myllyoja 25.9.2023)

3.2 Beta-kerroin

Beta-kerroin on niin sanottu osakkeiden mittari, joka mittaa osakkeen herkkyyttä. Beta-kerroin on mittari, joka arvioi osakkeen tuoton riippuvuutta tai herkkyyttä markkinoiden keskimääräiseen tuottoon. Esimerkiksi beta-kerroin on yksi, silloin osakkeen kurssi on sama suhteessa markkinaan, jos taas beta-kerroin olisi 1,2 niin silloin osakkeen kurssi on noussut enemmän suhteessa markkinaan. Jos beta olisi 2 tai 3 niin tuotto vaihtelisi silloin kaksinkertaisesti ja kolminkertaisesti. Osakkeen muutosherkkyys on betan ollessa 1 aina vertailukohdetta pienempi. Sijoittaja, joka haluaa ottaa riskiä sijoituksiinsa kannattaa silloin sijoittaa osakkeisiin, joiden beta on yli yksi ja vastaavasti sijoittajat, jotka eivät halua ottaa paljon riskiä kannattaa sijoittaa osakkeisiin, joiden beta taas on alle yksi. (Myllyoja 25.9.2023)

Moderni rahoitusteoria korostaa beta-kertoimen merkitystä riskin mittaamisessa sijoituskohteiden suhteen. Beta kuvaa yksittäisen sijoituskohteen herkkyyttä markkinan liikkeille, yleensä ilmaistuna suhteessa johonkin indeksiin, kuten pörssin yleiseen indeksiin. Beta-kertoimen arvo voi vaihdella alle yhdestä yhteen. Kun sijoituskohteen beta on suurempi kuin yksi, se tarkoittaa että kyseinen sijoituskohte liikkuu yleisen markkinan mukana voimakkaammin kuin itse markkina. Moderni rahoitusteoria perustuu siihen oletukseen, että sijoittajat arvioivat sijoituskohteiden riskiä beta-kertoimen avulla, ja he odottavat korkeampaa tuottoa korkeamman betan omaavilta sijoituskohteilta. (Erkkilä 11.9.2018)

On myös mahdollista saada negatiivinen beta, jonka sijoitusten tuotto on markkinaportfolioon nähden vastakkainen. Beta, joka on negatiivinen on todella harvinainen, mutta beta voi olla negatiivinen myyntioptioilla tai johdannaisilla sekä joissakin osakkeissa. Betasta pystytään lukemaan

markkinariskiä, mutta sitä ei pysty hajauttamaan pois, koska se ei ole yksittäisten sijoitusten riskimittari vaan se on vertailuportfolioon suhteessa oleva riski. (Pankkiasiat 2023)

3.3 Sharpen luku

Sharpen mittaa sijoitusten ylituottoa. Sharpen luku kertoo mitä sijoitus on tuottanut suhteessa riskittömiin talletuksiin. Tuotto on sitä suurempaa ja parempaa mitä suurempi salkun volatilitteetti on. Mitä isompi sharpen-luku on, sitä paremmin sijoitus on onnistunut suhteessa riskiin. Kun on positiivinen sharpen luku se kertoo, että sijoituksen tekijä on onnistunut saamaan korkeampaa tuottoa kuin riskitön vaihtoehto olisi tuottanut samassa tilanteessa. Tosin sanoen sijoittaja on palkittu riskinottamisestaan. Toisaalta negatiivinen sharpen-luku viittaa siihen, että sijoitus ei ole tuottanut odotettua tuottoa ja riskittömän vaihtoehdon valitseminen olisi ollut parempi vaihtoehto. Tämä voi johtua liian suuresta riskistä suhteessa mahdolliseen tuottoon. Sharpen luvun avulla sijoittajat pystyvät katsomaan pääsevätkö he tavoitteeseensa pienemmällä riskillä. Sijoitus on ollut onnistuneempi mitä isompi sharpen luku on. (Myllyoja 25.9.2023)

3.4 Capital asset pricing malli

Capital asset pricing mallin avulla pystytään selvittämään osakkeen tuoton odotusarvon ja markkinariskin välistä suhdetta. Kun sijoittaja tuntee systemaattisen riskin beta-kertoimen, näkee sijoittajat paljonko sijoitusten pitäisi tuottaa. Kun osakkeet ovat alihinnoiteltuja ne ovat arvopaperimarkkinasuoran yläpuolella, joka tarkoittaa, että nämä sijoitukset tuottavat enemmän mitä niiden pitäisi. Vastaavasti ylihinnat osakkeet sijaitsevat luonnollisesti suoran alapuolella. Capital asset pricing malli on yksi sijoittajien tärkeimmistä työkaluista osakkeen hinnoittelua varten. CAPM teorian ajatus on, että oikein hinnoitellut arvopaperit antavat oikean tuotto/riski suhteen arvopaperimarkkinasuoralla. Capital asset pricing mallin mukaan ilman korkeampaa riskiä ei voi saada keskimääräistä parempaa tuottoa. On hyvä kuitenkin muistaa, että korkea riski ei tarkoita automaattisesti sijoituksille korkeaa tuottoa, se vaan antaa sille hyvän mahdollisuuden. (Ahti viita 2023)

Capital asset pricing mallia sijoittajat käyttävät avuksi tuottovaatimuksiensa laskentaan. Sijoittaja näkee CAPM mallin avulla sijoituksen odotetun tuoton ja riskin välisen suhteen. Capital asset pricing mallia pystytään käyttämään todella laajasti myös oman pääoman ja tuottovaatimusten kustannusten määrittämiseen. Capital asset pricing mallin laskukaava on CAPM: riskitön korko + beta-kerroin* (odotettu markkinatuotto – riskitön korko). (Pankkiasiat s.a.)

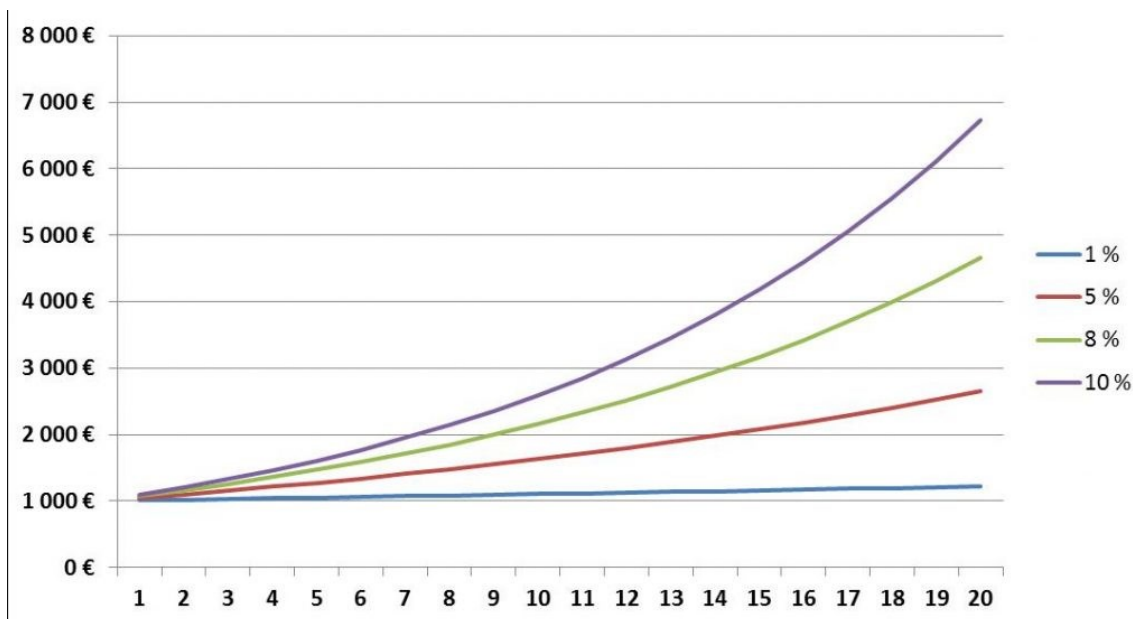
3.5 Korkoa korolle ilmiö

Korkoa korolle efekti on ilmiö, jossa sijoitetun pääoman tuotot lisäävät itseään ajan kuluessa. Se tarkoittaa, että kun sijoitat rahaa ja saat siitä tuottoa, nämä tuotot alavat itsessään tuottaa lisää

tuottoa. Toisin sanoen alkuperäisen sijoitetun pääoman lisäksi myös kaikki aikaisemmat tuotot alkavat kasvaa, ja tämä kasvu kiihtyy ajan myötä. Korkoa korolle ilmiö on tärkeä taloudellinen periaate ja se korostaa pitkäaikaisen sijoittamisen merkitystä, koska aika on olennainen tekijä tämän ilmiön hyödyntämisessä. (Merita s.a.a)

Kun halutaan hyötyä mahdollisimman paljon korkoa korolle ilmiöstä, niin ajalla on suuri merkitys siinä. Korkoa korolle ilmiöstä saa sitä parempaa tuottoa mitä pidempi on sijoitusaika. Onkin tärkeää, että on pitkäjänteinen sijoittamisessa, koska silloin hyötyy enemmän korkoa korolle ilmiöstä. Aika on tärkeää korkoa korolle ilmiölle koska alkuvaiheessa ensimmäisten vuosien aikana korkoa korolle ilmiön on hidasta ja lähes huomaamatonta, mutta kun jaksaa sijoittaa pitkäjänteisesti useiden vuosine ajan niin korkoa korolle ilmiö kasvaa aina vuosi vuodelta suuremmaksi ja tulokset ovat todella isoja. (Merita s.a.a)

Korkoa korolle on kyse lopulta todella yksinkertaisesta ilmiöstä. Ihmiset sijoittavat saamansa voitot uudestaan ja kasvattavat niillä sijoitussalkkuaan. Esimerkiksi jos sijoittaja on sijoittanut aluksi 5000 euroa, joka tuottaa 10 prosentin tuoton eli 500 euroa täten seuraavan vuoden tuotto on samalla 10 prosentin tuotolla 5500 euron summalle 550 euroa. Pääoma kasvaa nopeammin kun korot ja tuotot kertautuvat vuosien aikana. (Taloudellinen 2023.) Korkoa korolle ilmiö näkyy kuvassa 3.

Kuva.3 Sijoitetaan 1 000 € ja tarkastellaan, kuinka sijoituksen arvo kehittyi 1 %, 5 %, 8 % ja 10 % vuosituotoilla. (Pörssisäätiö 2017)

3.6 Inflaatio

Inflaatio tarkoittaa rahan arvon alentumista, joka käytännössä tarkoittaa, että samalla rahamäärällä saa ostettua nykypäivänä vähemmän kuin aikaisemmin. Inflaation aikana ei kannata pitää käyttöleillä suuria summia rahaa, koska inflaatio vain syö rahan arvo. Inflaatiolta pystyy kuitenkin suojaamaan sijoittamalla varallisuutta sijoituskohteisiin. Rahat kannattaakin sijoittaa erilaisiin sijoituskohteisiin inflaatiolta suojaan.

Inflaatiota vastaan hyviä suojautumis-keinoja ovat esimerkiksi sijoittaa rahat kannattavasti ja hajauttaa pääomaa. Aidon suojan inflaatiota vastaan saa ainoastaan sijoittamalla rahat kannattavasti. Kun halutaan suojata omia varoja inflaatiolta, varat kannattaa hajauttaa eri sijoituksiin ja sijoitusluokkiin. Varoja voi hajauttaa sijoittamalla esimerkiksi erilaisiin pääomamuotoihin kuten vieraan ja oman pääoman ehtoihin sijoitukseen. Myös hajautukset eri markkinoille on hyvä tapa suojata omia rahojaan. Toinen keino suojata omia varoja inflaatiolta on suorat osake ostot. Osakkeet ovat hyvä inflaatio suoja, koska osakkeiden keksimääräinen tuotto on vuositasolla ollut noin 7 prosenttia ja inflaatio olisi vaikka 2 prosenttia, silloin osakkeiden realituotto olisi 5 prosenttia eli suurempi kuin inflaatio. Osakkeet tarjoavat siis hyvän suojan inflaatiota vastaan. Seuraavana keinona inflaatiota vastaan suojata rahat on kiinteistöt. Inflaationsuojana kiinteistöt toimivat, jos korkeammat kustannukset saadaan siirrettyä vuokralaiselle, koska vuokranantajat tekevät muuten tappiota jos kiinteistöjen vuokrat eivät nouse kustannuksiin verrattuna. Kiinteistöt kyllä loppujen lopuksi sopivat hyvin inflaationsuojaksi pitkällä aikavälillä. Infrastruktuurirahastot ovat myös hyvä inflaationsuoja. Infrastruktuurirahastot ovat hyvin ennustettavia ja suhteellisen vakaita rahastoja, koska ne kestävät hyvin eri talouden suhdanteita. (Invesdor 2022)

4 Sijoituskohteet

Ennen kun aloittaa sijoittamisen pitää valita sijoituskohde, johon sijoittaa. Sijoituskohteita on monia erilaisia ja jokaiselle varmasti löytyy mieluisa sijoituskohde. Sijoituskohdetta valittaessa sijoituskohteen valintaan voi vaikuttaa moni asia, kuten oma taloudellinen tilanne, oma riskinsietokyky eli paljonko on valmis sietämään riskiä sijoituksissa, sijoitushorisontti, omat sijoittamisen mieltymykset. Suosituimmat sijoituskohteet ovat osake ja rahasto sijoittaminen. Osakkeisiin ja rahastoihin pystyy sijoittamaan pörssin kautta. Pörssi on niin sanottu kauppapaikka missä kaikki osake ostot ja myynnit tapahtuvat.

4.1 Osakkeet

Sijoittaessa osakkeisiin siinä ostetaan yrityksestä osuus eli yrityksen osakkeita. Kaupankäynti tapahtuu pörssissä. Pörssissä sekä ostajat että myyjät pystyvät seuraamaan reaaliajassa osakkeiden hintoja. Tunnetuimpia pörssejä, jossa voi osakkeita ostaa ovat New Yorkin pörssi, Nasdaq, Lontoon pörssi, Frankfurtin pörssi ja suomalaisille tutuin OMX Helsinki. Osakkeista on kaksi eri tapaa saada sijoituksilleen tuottoa. Kun yhtiöt jakavat osakkeiden omistajille osinkoa sekä osakesijoitusten arvonnousu pörssissä eli esimerkiksi kun on ostanut osaketta halvalla hinnalla ja itse myy osakkeet pois kalliimmalla hinnalla. Toki osakkeita ei ole pakko myydä vaan pitämällä osakkeita itsellään pystyy arvonnousua kasvattamaan vuosien saatossa suuremmaksi. Osake sijoittamiseen tarvitaan arvo-osuustili tai osakesäästötili, joissa arvopapereita eli osakkeita säilytetään. (Kaaosteoria 2023)

Osakesijoittaminen on monimutkaisempi sijoitusmuoto kuin esimerkiksi rahastot. Osakesijoittaminen edellyttää enemmän perehtymistä ja ymmärrystä. Sijoittajan tulee ottaa selvää siitä, miten osakemarkkinat toimivat ja analysoida eri yhtiöiden osakkeita. Kun sijoittaja sijoittaa suoraan osakkeisiin vaatii se sijoittajalta tarkkaa tutkimusta ja analyysiä yhtiöiden osakkeista. Osakepaiminta on suorissa osake sijoituksissa tärkeässä roolissa. (Merita s.a.b)

Osakkeet ovat loistava valinta sijoituskohteeksi ison tuotto potentiaalinsa ansiosta. Osakkeiden keskimääräinen tuotto on pitkällä aikavälillä 6–8 prosenttia. Muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta osakkeiden kokosiin tuottoihin ei muut sijoituskohteet lähtökohtaisesti pääse. Keskituotto laskeetaan yleisesti ottaen osakeindekseistä, eli monista pörssiyhtiöistä. Osakkeiden tuotot ovat yhteydessä talouskasvun kanssa. Osakkeiden tuotot kasvavat pitkällä aikavälillä, koska yritysten voitot ja osingonmaksukyky paranevat, joka perustuu talouskasvuun. (Pörssihaukka 2023)

4.2 Rahastot

Sijoitusrahasto on sijoitusväline, joka koostuu erilaisista arvopapereista, kuten osakkeista ja korkoinstrumenteista. Sijoittajat voivat osallistua rahaston toimintaan sijoittamalla rahastoon, minkä johdosta he saavat rahasto-osuuksia vastineeksi sijoituksestaan. Rahaston toimintaa hallinnoi rahastoyhtiö ja sen salkunhoitajat. Sijoitusrahaston rahastoyhtiö ja salkunhoitajat vastaavat sijoitusrahastoon sijoitettujen varojen hallinnasta ja sijoituspolitiikan toteuttamisesta. Tämä tarkoittaa, sitä että he tekevät päätöksiä siitä, mihin arvopapereihin rahaston varat sijoitetaan. (Sijoittaja s.a.)

Useimmat pankit tarjoavat omia rahastojaan, joita hoidetaan pankin omaan rahastoyhtiöön kuuluvan tiimin toimesta. Nämä rahastot voivat keskittyä erilaisiin sijoituskohteisiin ja tavoitteisiin. Esimerkiksi osakerahastot sijoittavat pörssiosakkeisiin, kun taas korkorahastot keskittyvät korkoinstrumentteihin, kuten valtion velkakirjoihin ja yritysten joukkovelkakirjoihin. Yksi suosituimmista rahastotyypeistä on yhdistelmärahasto, jossa salkunhoitaja sijoittaa varoja osakkeisiin sekä korkoinstrumentteihin. Rahastosijoituksen riski on yleensä pienempi kuin yksittäisen osakesijoituksen riski, sillä rahastoon sijoittaessa sijoitus hajautetaan useisiin eri arvopapereihin. (Sijoittaja s.a.)

Rahastoihin sijoittaessa sijoitussalkku on jo valmiiksi hajautettu, joka sisältää useita eri yhtiöiden osakkeita. Osakerahasto toimii ikään kuin valmiina korina, johon on kerätty valikoima erilaisten yhtiöiden osakkeita. Rahastot valitsevat arvopapereita rahastoihinsa eri kriteerien perusteella. Esimerkiksi yksi rahasto saattaa keskittyä sijoittamaan yrityksiin, jotka pyrkivät vähentämään hiilijalanjälkeään, toinen rahasto saattaa keskittyä pelkästään vain suomalaisiin pörssiosakkeisiin ja kolmas rahasto keskittyä kehittyvien maiden markkinoihin. (Porssisaatio s.a.b)

On olemassa erilaisia rahastoja kuten aktiivinen rahasto ja passiivinen rahasto. Aktiiviset rahastot ovat sijoitusrahastoja, joissa salkunhoitaja hallinnoi jatkuvasti rahaston varoja. Aktiivisen rahaston tavoitteena on yleensä saavuttaa parempi tuotto kuin valittu vertailuindeksi. Passiivinen rahasto, jota kutsutaan indeksirahastoksi, toimii sijoitusstrategiana, jossa varat sijoitetaan automaattisesti eri osakkeisiin samassa suhteessa kuin ne ovat edustettuina tietyssä osakeindeksissä. Passiivinen rahasto pyrkii jäljittelemään valitun indeksin kehitystä. Indeksisijoittajien tavoitteena on saavuttaa sijoituksillaan markkinoiden keskimääräinen tuotto. Aktiivisten rahastojen kulut ovat luonnollisesti suuremmat kuin passiivisten indeksirahastojen, koska aktiivisilla rahastoilla on salkunhoitaja, joka hallinnoi rahastoa aktiivisesti. (Porssisaatio s.a.b)

4.3 Asuntosijoittaminen ja ASP-tili

Asuntosijoittaminen on houkutteleva sijoitusmuoto monestakin syystä. Ensinnäkin se on yleensä suhteellisen matalariskinen ja voi tarjota houkuttelevia tuottoja sekä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat yleensä verrattain vakaita ja kehittyvät tasaisesti. Asuntosijoittajalla on myös mahdollisuus

vaikuttaa sijoituksensa tuottoon aktiivisesti. Sijoittaja pystyy itse vaikuttamaan kuinka paljon aikaa ja vaivaa panostaa sijoituskohteen hallintaan. Asuntomarkkinoita pidetään osakemarkkinoita tehottomampina, koska asuntomarkkinoilta on löydettävissä asuntoja alihintaan. Kuitenkaan asuntosijoittaminen ei sovi kaikille, sillä se edellyttää riittävää alkupääomaa. Lisäksi suora asuntosijoittaminen vaatii aikaa ja resursseja. (Salkunrakentaja 2023)

Asuntosijoittaminen on siitä varsin hyvä sijoitusmuoto, että se tuottaa tasaisesti hyvin kuukausittain ja on hyvin vakaata tuottoa. Asuntosijoittamisessa on hyvin simppelellä ajatusmalli takana eli ensiksi otetaan pankista lainaa hankitaan sijoitusasunto, joka vuokrataan ja vuosien kuluessa vuokralainen maksaa asunnon lainan pois ja lopulta asuntosijoittajalla on velaton asunto. Asuntosijoittaminen on myös siitä hyvä sijoitusvaihtoehto kaikille, että siihen ei tarvitse kovin suuria pääomia ja asuntosijoittamisen pystyy aloittamaan pienemmälläkin pääomalla. (Asuntosalkunrakentaja 2023)

Asuntosijoittamisessa on kolme yleistä ja suosittua strategiaa, joita asuntosijoittajat käyttävät. Ensimmäinen on osta, vuokraa ja pidä -strategia. Tässä strategiassa ideana on ostaa asunto ja sijoittaja omistaa asunnon pitkään. Ensimmäisenä sijoittaja etsii asuntoonsa vuokralaisen, joka maksaa asunnosta vuokraa. Asuntosijoittaja saa maksetusta vuokrasta siten tuottoonsa ja vuosien kuluessa sijoittaja voi saada tuottoja myös asunnon arvon kasvamisesta. Toinen strategia on osta, remontoi, jällelrahoita, toista -strategia. Tämä strategia sopii hyvin esimerkiksi huonokuntoisimpiin asuntoihin, joihin tehdään remontteja ja sitä kautta nostetaan asunnon arvoa ylöspäin enemmän mitä remontiin kuluu rahaa. Tätä kautta sijoittajat saavat sijoitusasunnolleen lisää vakuusarvoa, jotta sijoittaja pystyy jällelrahoittamaan seuraavaa sijoitusasuntoaan. Osta, vuokraa, remontoi, jällelrahoita, toista -strategia sopii remonttitaitoisille sijoittajille sekä sijoittajille se tarjoaa verotehokkaan tavan sijoitustensa kasvuun. Kolmas strategia on osta, remontoi ja myy -strategia. Tämän strategian ideana on ostaa asunto halvalla, remontoida asunto ja myydä asunto sitten kalliimmalla, jotta asuntosijoittaja jää voitolle. Osta, remontoi ja myy -strategia vaatii sijoittajilta paljon vaivaa, koska monet muutkin sijoittajat etsivät remontoitavia sijoitus kohteita ja asuntosijoittajan on osattava laskea kaikki asunnon kulut oikein, jotta asunnosta jää sijoittajalle tarpeeksi myyntivoittoa. Näitä kaikkia kolmea eri strategiaa voi halutessaan myös yhdistellä keskenään. (Sijoitusasunnot s.a.)

ASP-tili on tarkoitettu ensiasunnon ostajia varten, joka on asuntosäästötili. Asuntosäästötili on avattava pankissa. Kun haluaa avata ASP-tilin on tehtävä pankin kanssa ASP-sopimus. ASP säästäjän on talletettava tilille vähintään kahdeksana kalenterivuosineljänneksenä, mutta talletuksista voi pitää taukoa, eli ASP säästäjän ei ole pakko tallettaa rahaa ASP-tilille peräkkäisinä vuosineljänneksinä. ASP-tilille pitää säästää ainakin 10 prosenttia ostettavan asunnon kauppahinnasta ja loput 90 prosenttia kauppahinnasta pankki lainaa ASP-tilin säästäjälle. (Taloudellinen 2023)

ASP-lainassa on paljon hyötyjä verrattuna normaaliin asuntolainaan ensiasunnon ostajan kannalta. ASP-tili on tehty nimenomaan auttamaan ensiasunnon ostajia, joilla yleensä on varallisuutta suhteellisen vähän. ASP-lainan ehdot ovat paremmat verrattuna normaaliin asuntolainaan. ASP-lainan ehdottomia hyviä puolia ovat edullisempi lainankorko, ilmainen korkotuki asuntolainalle, ASP-tilin korko, asuntolainaa saa myös ilman vakuuksia ja ilmainen valtioneuvoston takaus. (Lehto s.a.)

4.4 Tilisäästäminen

Suomalaisista yhä valtaosa säästää rahojaan tilille. LähiTapiolan tekemän kyselyn mukaan suomalaisista peräti 67 prosenttia säästää tileille. Tutkimuksen mukaan noin 90 miljardia suomalaisten varoista makaa erilaisissa tilitalletuksissa. Tilisäästäminen voi loppupeleissä aiheuttaa tulisäästäjille enemmän tappiota kuin tuottoa, koska inflaatio syö tilien tuottoa ja korot ovat suhteellisen matalia. (Koskela 15.2.2020)

Tilisäästämisessä on erilaisia muotoja ja säästötileille on myös tarjolla erilaisia korkoja. On olemassa määräaikaistili, käyttötili ja ASP-tili. Käyttötilille ei kannata säästää suuria varoja, koska korot ovat aika maltillisia ja inflaatio syö rahan arvoa vuosien saatossa. Määräaikaistilille rahan tallettaminen voi tuottaa, mutta siihen vaikuttaa yleinen korokotilanne. Tilisäästäminen yksiä hyviä puolia on pankkitalletusten talletussuoja, joka suojaa tilillä olevia varoja. (Viikonloppulaina 2023)

4.5 Kryptot

Kryptovaluutta on digitaalinen valuutta, joka hyödyntää kryptografiaa ja käyttää hajautettua tietokantaa tietovarastonaan. Nykypäivänä on olemassa hyvin paljon erilaisia kryptovaluuttoja. Kryptovaluutat ovat hajautettu verkko, mikä koostuu client-ohjelmaa pyörittävästä palvelinkoneesta. Kaikissa kryptovaluutoissa on sisällä on konsensusalgoritmi. Kryptovaluutat ovat haastava sijoituskohteet kenelle tahansa, sillä niiden kurssit vaihtelevat todella paljon ja lisäksi kryptojen verotus on aina sijoittajan omalla vastuulla. Kryptojen suuriin kurssi vaihteluihin vaikuttavat kryptojen pieni markkina sekä suuri velkavivun käyttö, joka on suosittua kryptoihin sijoittamisessa ja myös se, että kryptomarkkinoilta puuttuu regulaatiota. (Hyppänen 2023)

Kryptovaluuttoja on tällä hetkellä olemassa noin tuhansia, mutta Bitcoin ja Ethereum ovat kaksi tunnetuinta kryptovaluuttaa. Bitcoinin markkinaosuus koko kryptovaluutoista on 69,1 prosenttia ja Bitcoinin ja Ethereumin markkinaosuus koko kryptovaluutoista on 80,5 prosenttia. Kryptovaluutat pohjautuvat lohkoketjuteknologiaan. Yksinkertaistettuna lohkoketjuteknologian kautta, ihmiset voivat tuottaa ja ylläpitää hajautettuja tietokantoja yhdessä. Kryptovaluuttoja luodaan lisää louhimalla, joka tapahtuu virtuaalisesti. Myös kryptovaluuttojen hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan, eli toisin sanoen kryptot ovat markkinoiden varassa. Eli kun kryptojen hinnat nousevat niin kysyntä on suurta ja kun hinnat laskevat on tarjonta silloin kysyntää suurempaa. Kryptovaluutoissa

hintojen muutokset ovat yleisesti rajuja, koska instrumenttina ne ovat niin uusia. Kryptojen suuret hinnan vaihtelut antavat mahdollisuuden isoihin tuottoihin, mutta samalla riskit ovat myös suuremmat. (Akseli 29.12.2022)

Kryptoihin sijoittaminen on yksi riskisimmistä sijoituskohteista, koska kryptovaluuttojen volatilitiitti on todella paljon suurempi kuin muiden sijoituskohteiden volatilitiitti. Myös kryptojen arvonmääritys on vaikeampaa verrattuna asuntoihin ja osakkeisiin. Suurin osa kryptoista on tulevaisuudessa lähes arvottomia, koska niitä on tuhansia erilaisia. Sijoittamalla tunnettuihin kryptoihin pienenee riski huomattavasti. Sijoittajien on hyvä ymmärtää oma riskinsietokyky, kun sijoittaa kryptovaluuttoihin. (Sijoituskohteet 2023)

5 Kyselytutkimus

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä eli määrällinen tutkimus. Työssä valittiin kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä, koska tutkimuksessa haluttiin saada selville suuren joukon vastauksia kyselytutkimusta varten. Tässä kappaleessa käsitellään opinnäytetyön tutkimuskyselyn tulokset, tutkimuksen tavoitteet, miten tutkimus on toteutettu, tutkimuksen luotettavuus sekä kerrotaan yleisesti kvantitatiivisesta tutkimusmenetelmästä.

5.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen tutkimus on menetelmä, jota käytetään tutkimusmenetelmänä kun halutaan kerätä numeraalista faktaa ja tietoja. Kvantitatiivista tutkimusmenetelmää käytetään tutkimuksiin, joissa halutaan suurelta ihmismassalta vastauksia kyselytutkimukseen. Kvantitatiivisen tutkimuksen tekemiseen käytetään yleisesti kyselytutkimusta, joissa kerätään vastaajilta tietoja. Kvantitatiivisissa tutkimuksissa tiedonkeruu työkaluna käytetään usein kyselytutkimuksia, strukturoituja havaintoja ja kokeita. Menetelmien avulla pystytään tutkimaan numeroiden kautta saatuja tietoja. (Abbadia 24.7.2023)

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen menetelmä eli määrällinen tutkimus, koska tutkimuksessa haluttiin tutkia suuren joukon vastauksia. Kvantitatiivinen tutkimus sopi tähän työhön hyvin, koska tutkimuksessa tutkittiin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä, mihin haluttiin paljon vastauksia. Täten kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä katsottiin olevan parempi vaihtoehto kuin kvalitatiivinen tutkimus. Kvantitatiivinen tutkimus tehtiin kyselytutkimuksena Webropol ohjelmalla. Kysely lähetettiin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoille sähköpostilla, josta opiskelijat pystyivät vastaamaan kyselytutkimukseen.

5.2 Luotettavuus

Validiteetti mittaa tutkimuksen pätevyyttä ja reliabiliteetti tutkimuksen luotettavuutta. Validiteetti tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä todistaa todeksi se, mitä sillä on ollut tarkoitus selvittää. Validiteetti ilmaisee vastaavatko tulokset todellisuutta. Reliabiliteetti mitataan tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteetilla tarkoitetaan käytettyjen mittareiden kykyä olla antamatta sattumanvaraisia tuloksia ja sitä että se vahvistaa tutkimusmenetelmän mittaustulosten pysyvyyden. (Hyväri ja Vuokila-Oikonen 2020)

Tämän tutkimuksen validius oli hyvä. Tutkimuksen kysymykset mittasivat niitä asioita, joita oli tarkoituskin tässä tutkimuksessa mitata ja tutkimuksen vastaukset vastasivat tutkimusongelmaan. Kysely suunniteltiin hyvin ja ajan kanssa jotta kyselyn validius olisi hyvä. Kysymykset tehtiin kaikille helposti ymmärrettäviksi ja pyrin saamaan kysymykset mahdollisimman selkeiksi. Tutkimuksen

kyselyn tuloksien analysoinnissa pyrin olemaan mahdollisimman tarkka, ettei tulisi mitään virheitä vastausten tarkistamisessa ja analysoimisessa.

5.3 Tutkimuksen tavoitteet

Tämän työn kvantitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mihin ja miten Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat ja lisäksi paljonko Haaga-Helian liiketalouden opiskelija sijoittaa kuukaudessa, miksi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat ja sijoittavatko/säästävätkö Haaga-Helian opiskelijat säännöllisesti. Kyselystä saatujen vastausten perusteella tulleet tiedot käsitellään, että saadaan vastaukset työn tutkimuskysymyksiin. Tässä alla tutkimuksen päätutkimuskysymys ja alatutkimuskysymykset.

Päätutkimuskysymys

- Mihin ja miten Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat?

Alatutkimuskysymykset

- Paljonko Haaga-helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat kuukaudessa?
- Miksi Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat?
- Sijoittavatko/säästävätkö Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat säännöllisesti?

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden vastaukset päätutkimuskysymykseen ja alatutkimuskysymyksiin ja työn tutkimuskyselyn kysymyksiin. Kyselyn tavoitteena oli selvittää Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä sekä tutkia minkälaisia sijoittajia/säästäjiä he ovat ja selvittää minkä takia Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat. Lisäksi työn tavoitteena on, että kyselyn vastauksista selviää tutkimuksen päätutkimuskysymykseen vastaus.

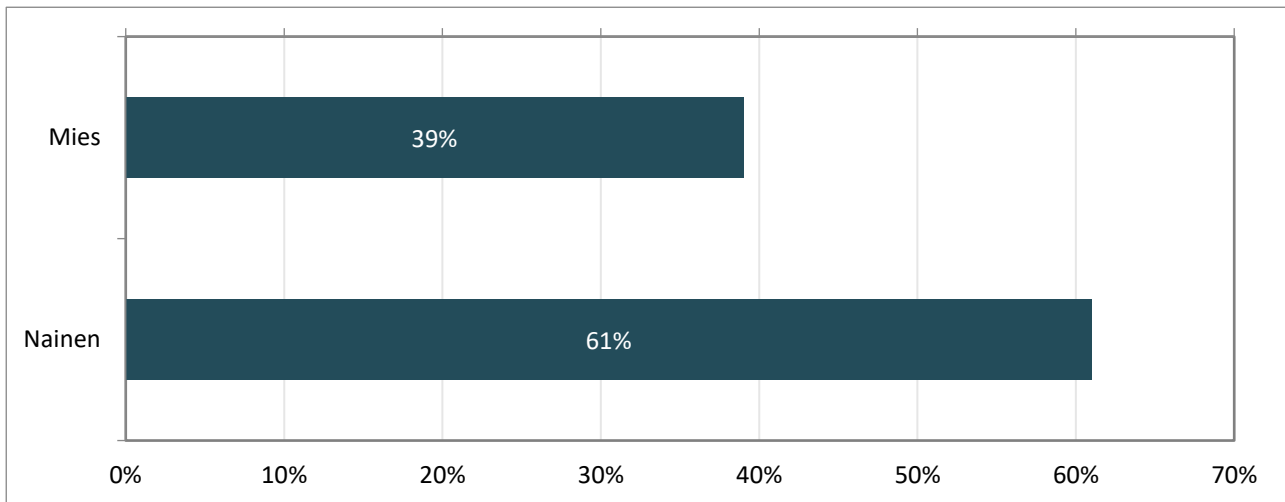
5.4 Toteutus

Tämä tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä ja tiedonkeruumenetelmäksi valitsin kyselytutkimuksen, joka tehtiin Webropol ohjelman avulla. Tutkimuksen teko alkoi tutkimuskysymysten hahmottelulla ja kysymysten vastausvaihtoehtojen suunnittelulla. Toteutin kyselyn verkkokyselynä, jotta saan kyselyn lähetettyä mahdollisimman monelle opiskelijalle ja kyselyyn vastaminen olisi mahdollisimman vaivatonta ja helppoa opiskelijoille. Kyselyn kysymyksiä tehdessä piti pitää mielessä, että kysymykset vastaavat tutkimuksen tutkittavaa aihetta. Kyselytutkimuksen kysymykset muotoilin selkeään muotoon ja enne kyselyn lähettämistä tarkistutin kysymykset muutamalla henkilöllä.

Tutkimus toteutettiin täysin sähköisesti, eli kysely luotiin Webropol ohjelmalla, jonka jälkeen tutkimuskysely lähetettiin sähköpostilla rajatulle joukolle Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoilta. Sähköposti viestissä oli linkki kyselyyn, josta opiskelijat pääsivät vastaamaan kyselyn kysymyksiin. Vastausaikaa oli noin. vajaa 2 viikkoa ja kyselyyn tuli lopulta 67 vastausta. Vastaukset käytyäni läpi analysoin vastaukset microsoft Office Excel- ohjelman avulla ja muodostin vastauksista vastaukset havainnollistavat taulukot.

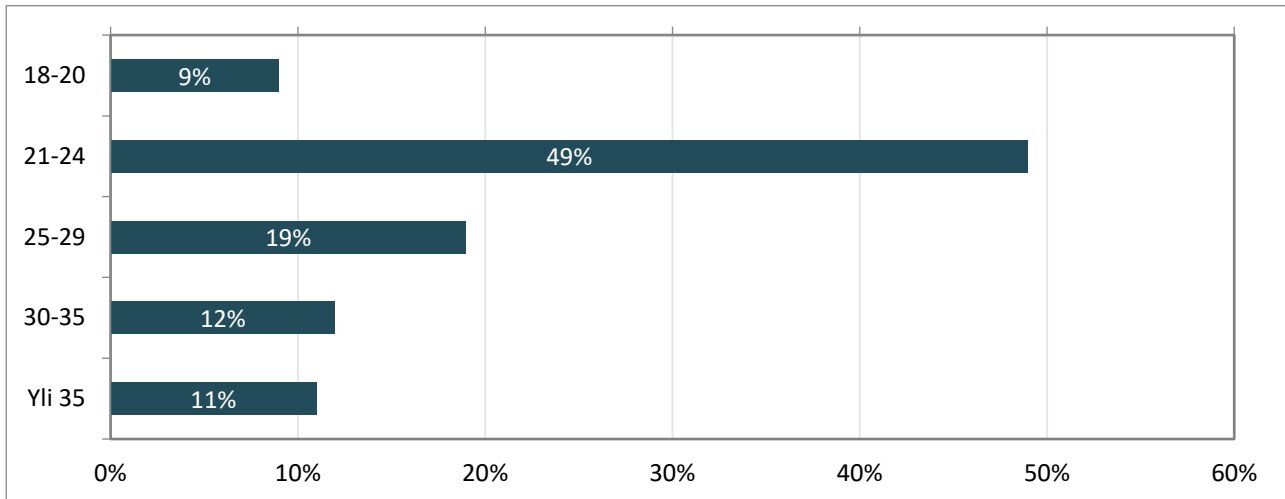
5.5 Tulokset

Tässä luvussa käydään läpi tämän tutkimuksen tulokset, tulokset analysoidaan tässä luvussa samassa järjestyksessä, jossa kysymykset oli kyselylomakkeessa. Kyselyn vastaukset vietiin Webropol ohjelmasta Exceliin, missä vastaukset analysoitiin ja niistä tehtiin taulukoita Microsoft Office Excelissä. Kyselyssä oli yhteensä 13 kysymystä, joiden tulokset tässä luvussa esitellään. Tutkimuksen kysymykset jaoteltiin, tutkimus aloitettiin muutamalla peruskysymyksellä, jossa selvitettiin vastaajien sukupuoli ja ikä. Tutkimuksen loput kysymykset koskivat opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä.

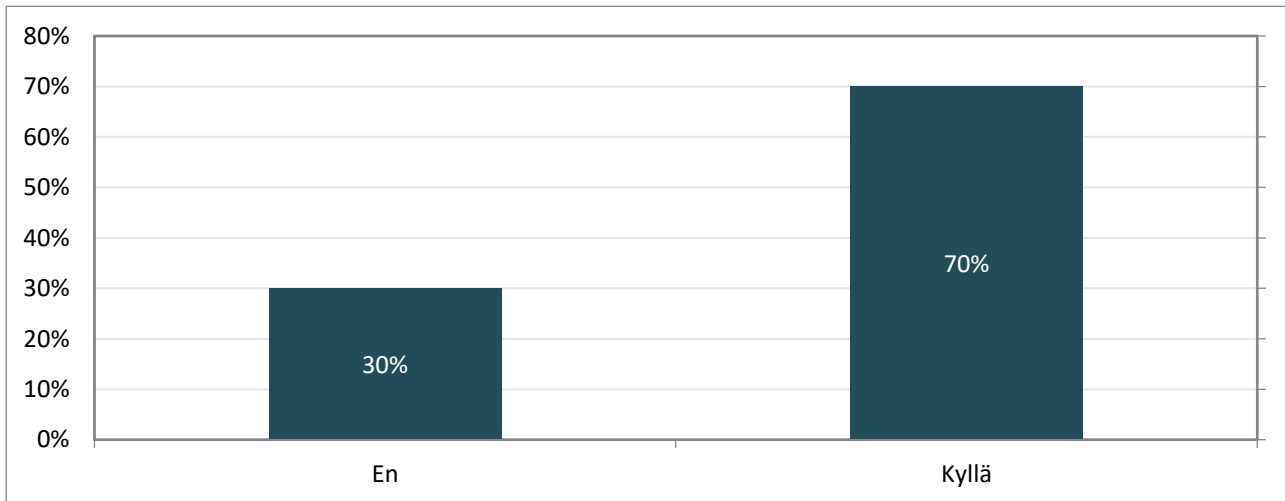
Kuva 4. Vastaajien sukupuoli

Kyselyyn vastasi yhteensä 67 Haaga-Helian liiketalouden opiskelijaa. (kuva 4). Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 61 prosenttia (41 kappaletta) oli naisia ja 39 prosenttia (26 kappaletta) oli miehiä.

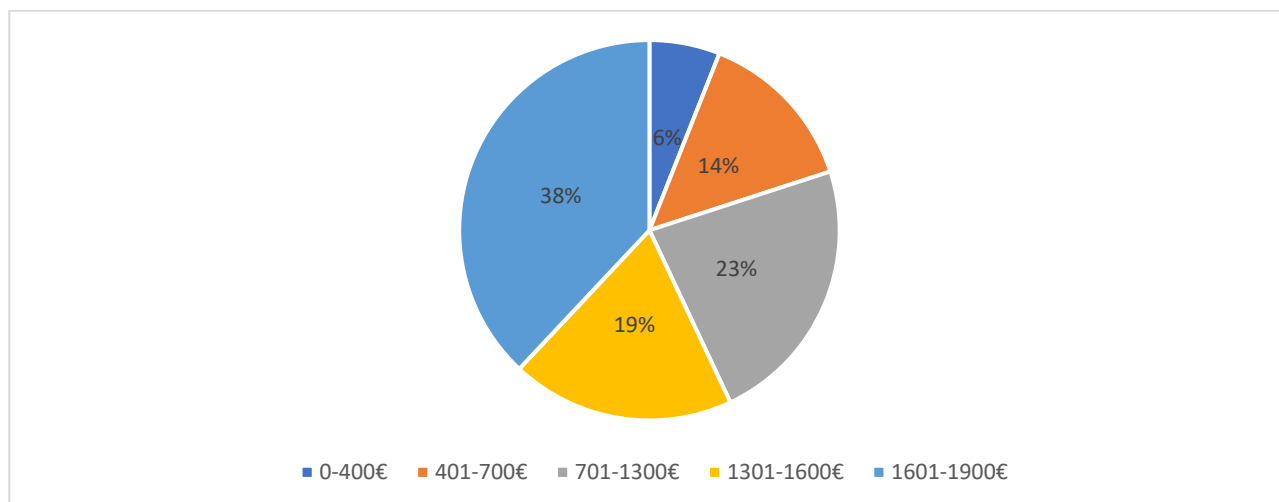
Kuva 5. Vastaajien ikä

Kyselyyn vastanneista suurin osa ilmoitti olevansa 21–24-vuotiaita (kuva 5). Heitä oli 49 prosenttia (33 kappaletta) vastanneista. Seuraavaksi suurin ikäryhmä oli 25–29-vuotiaat, heitä oli 19 prosenttia vastaajista (13 kappaletta). 30–35-vuotiaita oli 12 prosenttia (8 kappaletta) vastaajista. Vastaajista 11 prosenttia oli yli 35-vuotiaita (7 kappaletta). Ja 9 prosenttia (6 kappaletta) vastaajista oli 18–20-vuotiaita.

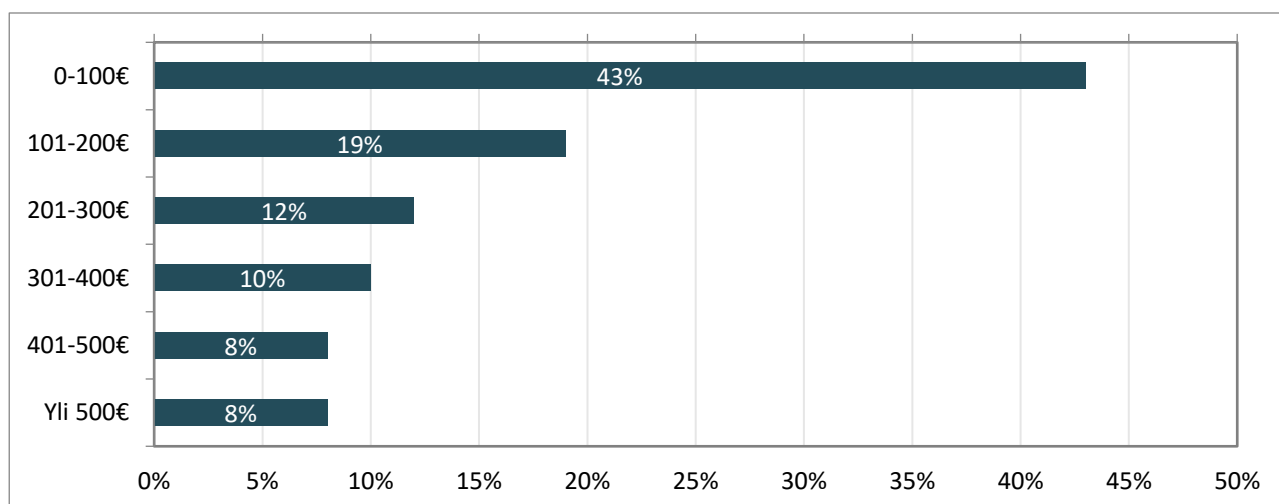
Kuva 6. Käytkö töissä opintojen ohella

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 70 prosenttia (46 kappaletta) kertoi käyvänsä myös töissä samalla kun opiskelee (kuva 6). Vastaavasti 30 prosenttia (20 kappaletta) tutkimukseen vastanneista opiskelijoista taas kertoi etteivät käy töissä opintojen ohella.

Kuva 7. Paljonko arvioit olevasi kuukausitulosi bruttona

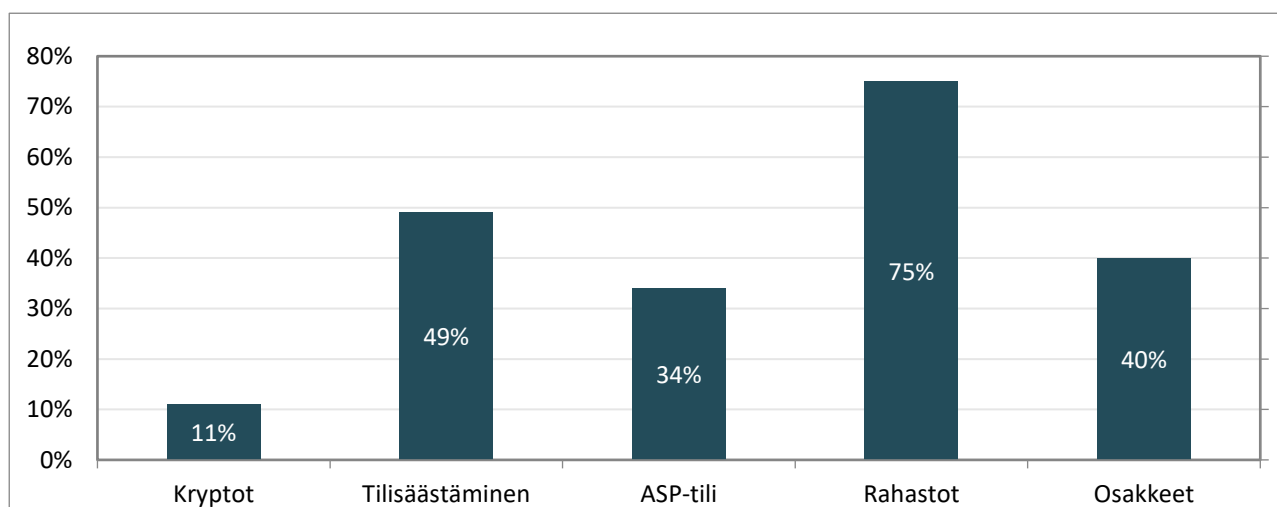
Neljännessä kysymyksessä kysyttiin paljonko opiskelijat arvioivat kuukausitulonsa olevan bruttona. Kyselyyn vastanneista 38 prosenttia (24 kappaletta) kertoi bruttotulonsa olevan 1601–1900 € (kuva 7). 23 prosenttia opiskelijoista bruttotulot olivat 701–1300 € (15 kappaletta). Vastajista 19 prosenttia (12 kappaletta) kertoi bruttotulonsa olevan 1301–1900 € kuukaudessa. Opiskelijoista 14 prosenttia (9 kappaletta) sanoi bruttotulokseen 401–700 € kuukaudessa. 6 prosenttia (4 kappaletta) kertoi bruttotuloksensa olevan 0–400 € kuukaudessa.

Kuva 8. Paljonko säästät keskimäärin kuukaudessa

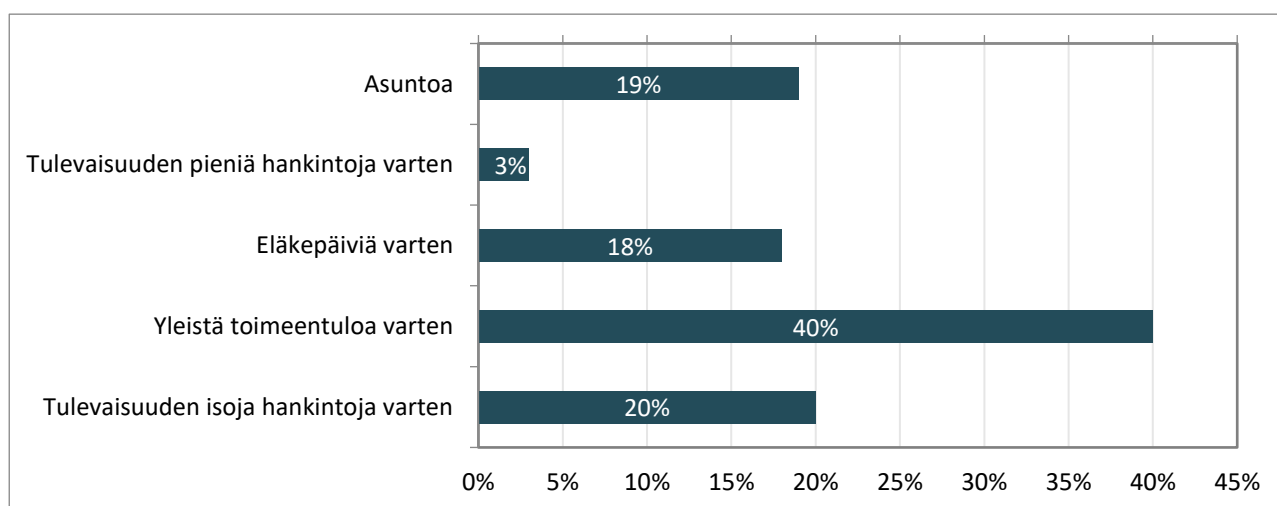
Kyselyyn vastanneista 43 prosenttia (29 kappaletta) kertoi säästävänsä keskimäärin 0–100 € kuukaudessa (kuva 8). Seuraavaksi suurin ryhmä oli 101–200 € kuukaudessa säästävät, heitä oli 19 prosenttia (13 kappaletta) kyselyyn vastanneista. 12 prosenttia (8 kappaletta) kertoi säästävänsä 201–300 € kuukaudessa. Opiskelijoista 10 prosenttia (7 kappaletta) ilmoitti säästävänsä 301–400

kuukaudessa. 8 prosenttia (5 kappaletta) vastanneista sanoi säästävänsä kuukaudessa 401–500 €. Kyselyyn vastanneista yli 500 € säästäviä oli 8 prosenttia (5 kappaletta).

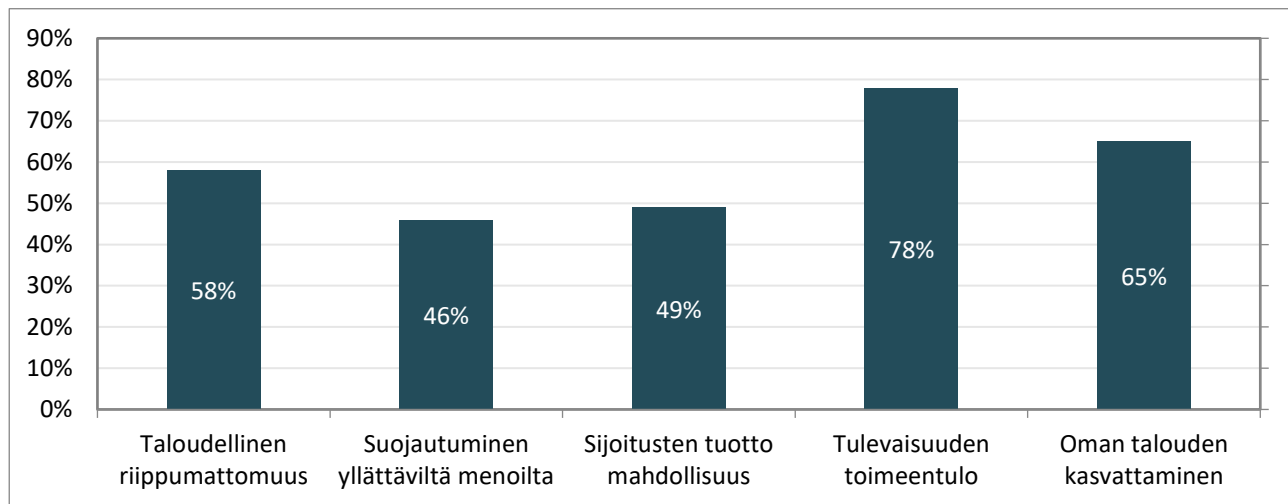
Kuva 9. Mihin sijoituskohteisiin sijoitat

Kyselyn kuudennessa kysymyksessä kysyttiin mihin sijoituskohteisiin sijoitat, kysymyksessä sai valita useamman vaihtoehdon. Kyselystä selvisi, että rahastot ovat suosituin sijoituskohde 75 prosenttia (49 kappaletta) kertoi sijoittavansa niihin (kuva 9). Toiseksi suosituin sijoituskohde oli tilisäästäminen, johon vastaajista 49 prosenttia (32 kappaletta ilmoitti sijoittavansa. 40 prosenttia (26 kappaletta) vastaajista kertoi sijoittavansa osakkeisiin. Vastaajista 34 prosenttia (22 kappaletta) kertoi sijoittavansa ASP-tilille. Kryptoihin kyselyyn vastanneista ilmoitti sijoittavansa 11 prosenttia (7 kappaletta).

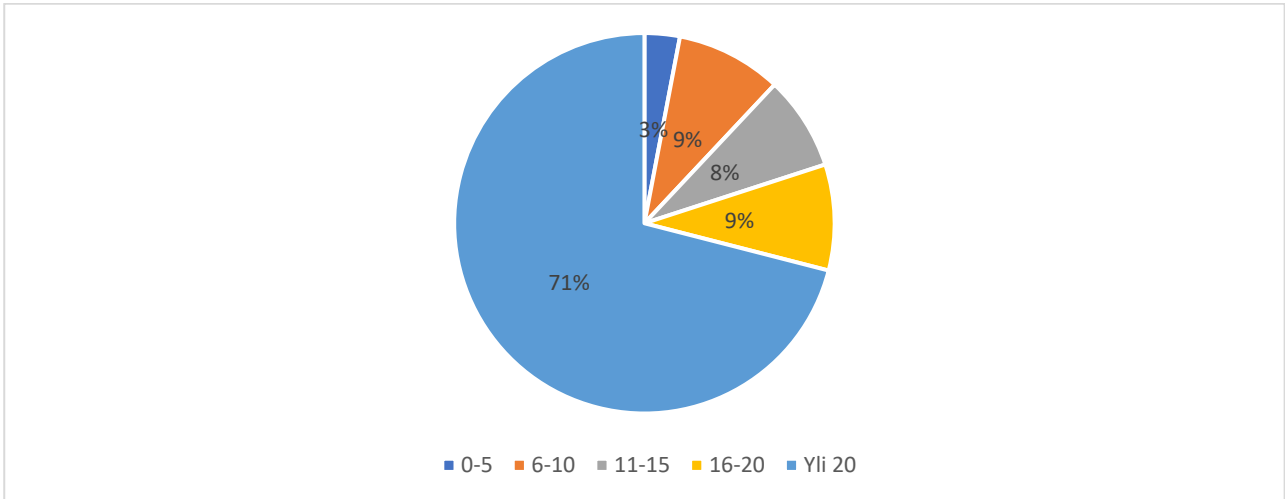
Kuva 10. Mitä varten sijoitat tällä hetkellä

Kyselyn vastanneiden yleisin syy miksi sijoittaa tällä hetkellä oli yleistä toimeentuloa varten, jota varten 40 prosenttia (26 kappaletta) ilmoitti sijoittavansa (kuva 10). 20 prosenttia (13 kappaletta) vastaajista kertoi sijoittavansa tulevaisuuden isoja hankintoja varten. Kyselyyn vastanneista 19 prosenttia (12 kappaletta) sanoi sijoittavansa tällä hetkellä asunnon ostoa varten. Eläkepäiviä varten vastaajista 18 prosenttia (12 kappaletta) kertoi sijoittavansa. Opiskelijoista 3 prosenttia (2 kappaletta) sijoitti tulevaisuuden pieniä hankintoja varten.

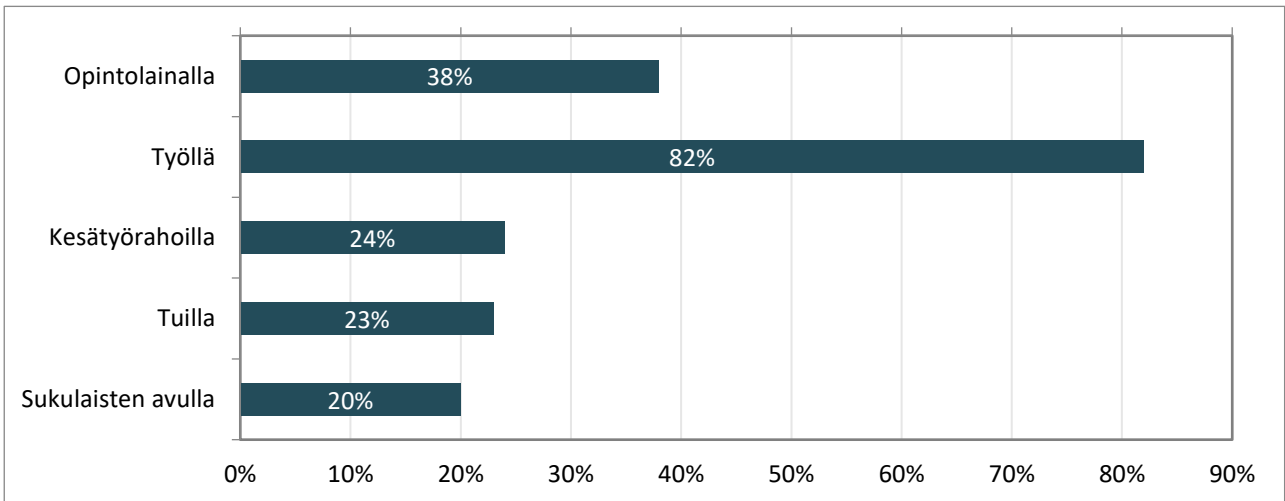
Kuva 11. Mitä tavoitteita sinulla on sijoittamisessa

Kyselyn kahdeksannessa kysymyksessä kysyttiin opiskelijoiden sijoittamisen tavoitteista. Suurin joukko 78 prosenttia (51 kappaletta) kertoi sijoittamisensa tavoitteekseen tulevaisuuden toimeentulon (kuva 11). Kyselyyn vastanneista 65 prosenttia (42 kappaletta) ilmoitti sijoittavan tavoitteenaan oman talouden kasvattamisen. 58 prosenttia (38 kappaletta) vastaajista kertoi sijoittamisen tavoitteeksi taloudellisen riippumattomuuden. Vastaajista 49 prosenttia (32 kappaletta) kertoi tavoitteekseen sijoitusten tuotto mahdollisuudet. Opiskelijoista 46 prosenttia (30 kappaletta) sanoi sijoitus tavoitteekseen suojautumisen yllättäviltä menoilta.

Kuva 12. Kuinka monta vuotta olet valmis sijoittamaan

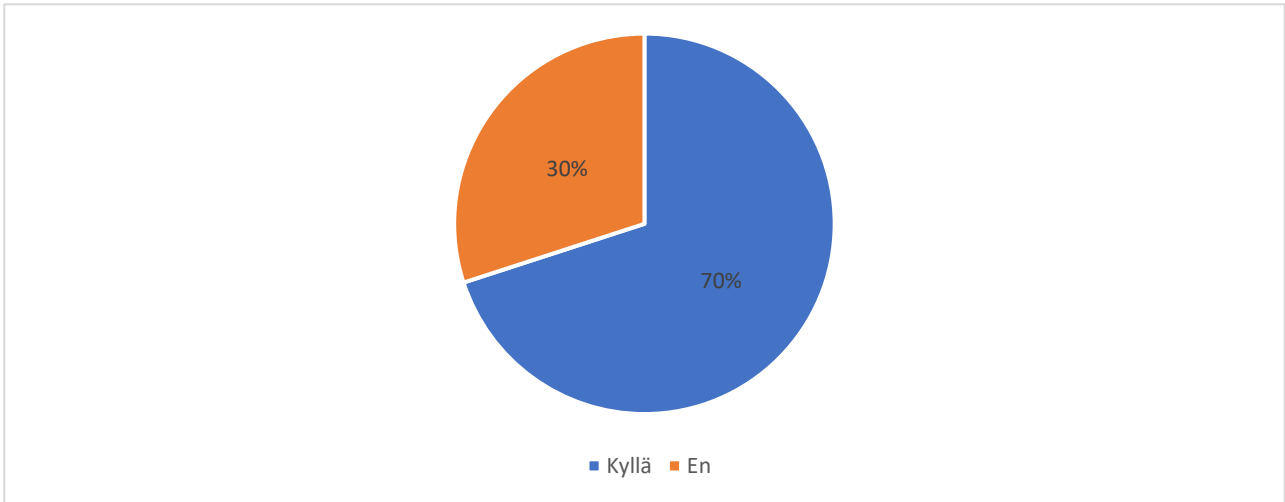
Kyselyyn vastanneista iso joukko 71 prosenttia (46 kappaletta) kertoi olevansa valmis sijoittamaan yli 20 vuotta (kuva 12). 9 prosenttia (6 kappaletta) vastanneista oli valmis sijoittamaan 16–20 vuotta. Vastaajista 9 prosenttia (6 kappaletta) vastasi myös olevansa valmis sijoittamaan 6–10 vuotta. Vastaajista 8 prosenttia (5 kappaletta) oli valmis sijoittamaan 11–15 vuotta. Pienimmän kannatuksen kysymyksessä sai 0–5 vuotta, johon vastasi 3 prosenttia (2 kappaletta) vastanneista.

Kuva 13. Miten rahoitat säästämisen/sijoittamisen

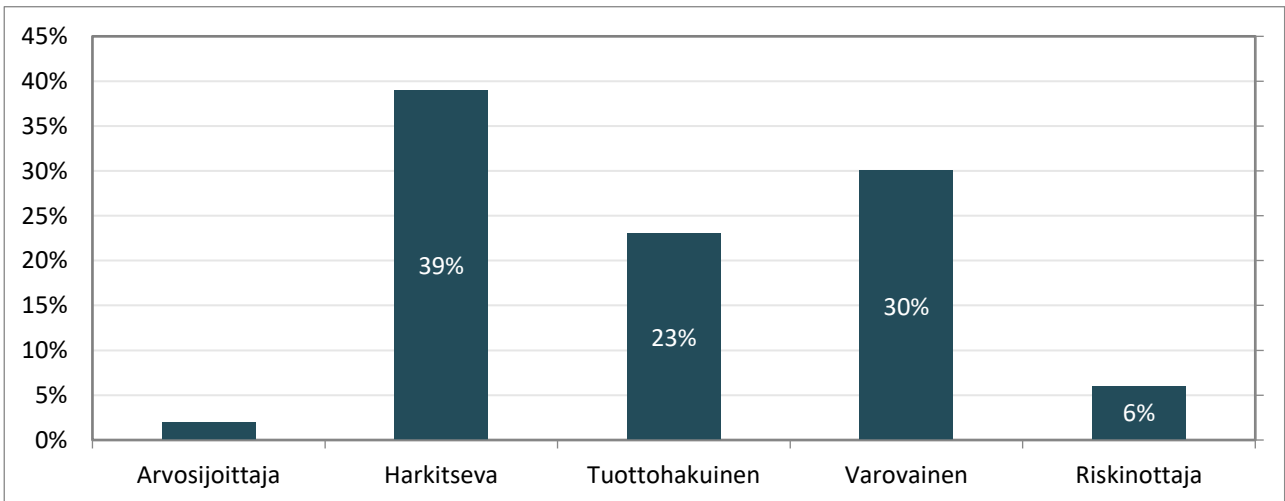
Kyselyn kymmenennessä kysymyksessä kysyttiin miten rahoitat säästämisen/sijoittamisen. Kyselyyn vastanneista suuri joukko 82 prosenttia (54 kappaletta) vastasi työllään rahoittavansa säästämisen/sijoittamisen (kuva 13). 38 prosenttia (25 kappaletta) vastaajista kertoi rahoittavansa säästämisen/sijoittamisen opintolainalla. Opiskelijoista 24 prosenttia (16 kappaletta) sanoi rahoittavansa kesätyörahoilla säästämisen/sijoittamisen. Kyselyyn vastanneista 23 prosenttia (15 kappaletta)

rahoittaa säästämisen/sijoittamisen tuilla. Ja puolestaan 20 prosenttia (13 kappaletta) rahoittaa säästämisen/sijoittamisen sukulaisten avulla.

Kuva 14. Sijoitatko/säästätkö säännöllisesti

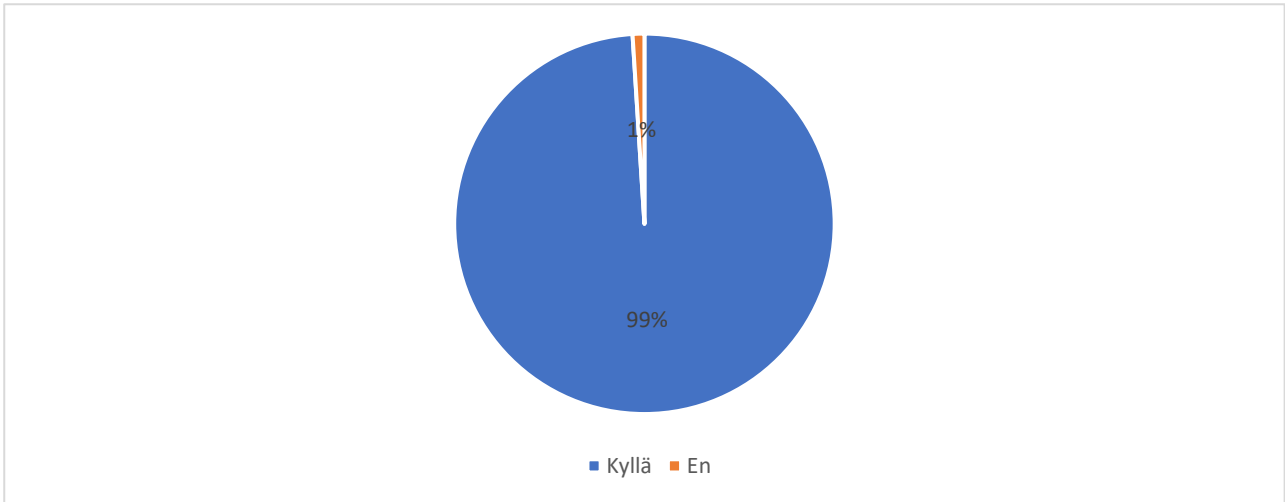
Kyselyn 11 kysymyksessä kysyttiin opiskelijoilta sijoittavatko/säästävätö he säännöllisesti. Vastanneista 70 prosenttia (47 kappaletta) kertoi sijoittavan/säästävän säännöllisesti (kuva 14). 30 prosenttia (20 kappaletta) vastaajista puolestaan ei sijoita/säästä säännöllisesti.

Kuva 15. Millainen sijoittaja olet

Kyselyn 12 kysymyksessä selvitettiin minkälaisia sijoittajia kyselyn vastaajat ovat. Vastaukset jakautuivat, vastauksissa ei ollut mitään yhtä suurta vastausta. Kyselyn vastaajista 39 prosenttia (26 kappaletta) ilmoitti olevansa harkitsevia sijoittajia (kuva 15). 30 prosenttia (20 kappaletta) kertoi olevan varovainen sijoittaja. Vastaajista tuottohakuiseksi itsensä kertoi tunnistavan 23 prosenttia (15

kappaletta). Vastaajista 6 prosenttia (4 kappaletta) sanoi olevan sijoittajana riskinottaja. 2 prosenttia (1 kappale) vastaajista kertoi olevan sijoittajatyypiltään arvosijoittaja.

Kuva 16. Aiotko jatkaa sijoittamista/säästämistä opintojen jälkeen

Kyselyn viimeisessä kysymyksessä kysyttiin aikooko Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat jatkaa sijoittamista/säästämistä opintojen jälkeen. Vastaajista 99 prosenttia (66 kappaletta) vastasi, että aikoo jatkaa sijoittamista/säästämistä opintojen jälkeen. Puolestaan 1 prosentti (1 kappaletta) kertoi, ettei aio jatkaa sijoittamista/säästämistä opintojen jälkeen.

6 Pohdinta

Tutkimuksesta saatiin selville, että suurin osa tutkimukseen vastanneista Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoista sijoittaa ja säästää säännöllisesti. Kyselyyn vastanneista enemmistö eli yli puolet olivat naispuolisia opiskelijoita. Tutkimuksesta selvisi, että suurin vastaaja joukko oli 21–24-vuotiaita, joita oli noin puolet kaikista vastaajista. Lähes kaikki opiskelijat olivat valmiita jatkamaan sijoittamista ja säästämistä myös opintojen valmistumisen jälkeen.

Tutkimuksesta kävi ilmi, että Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoista suurin osa käy töissä opintojen ohella ja työllä tienämillaan rahoillaan suurin osa oli rahoittanut omat sijoituksensa. Lisäksi moni oli rahoittanut sijoittamisen ja säästämisen opintolainalla sekä kesätöistä saaduilla rahoilla. Opiskelijoista 38 prosenttia oli arvioineet kuukausituloikseen 1601–1900 € sisältäen ansiotulot, opintotuki, opintolaina ja muut tulot. Seuraavaksi tutkimuksesta selvisi, että 701–1300 € ja 1300–1600 € olivat seuraavaksi yleisimmät vastaukset. Kyselyn perusteella Haaga-Helian opiskelijat säästivät kuukaudessa 0–100 €, joka oli selvästi eniten vastuksia saanut vaihtoehto. Muut vastausvaihtoehdot jakautuivat aika tasaisesti.

Kyselytutkimuksen selvisi, että Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden keskuudessa rahasto sijoittaminen on kaikista yleisin sijoituskohde, johon he sijoittivat rahojaan. Tilisäästäminen ja osakkeisiin sijoittaminen olivat myös opiskelijoiden sijoituskohteita, joihin he olivat sijoittaneet. Kaikista vähiten opiskelijat sijoittivat kryptoihin. Tutkimuksesta kävi ilmi, että kyselyyn vastanneet opiskelijat sijoittivat tällä hetkellä yleistä toimeentuloa varten, tulevaisuuden isoja hankintoja varten kertoi sijoittavansa 20 prosenttia opiskelijoista.

Tutkimuksesta selvisi minkälaisia tavoitteita opiskelijoilla oli sijoittamisessa. Opiskelijat saivat valita useamman vaihtoehdon. Tulevaisuuden toimeentulo oli opiskelijoiden suurin tavoite tutkimuksen vastausten perusteella. Oman talouden kasvattaminen ja taloudellisen riippumattomuuden tavoittelu saivat yli 50 prosentin kannatuksen. Oikeastaan kaikki vastausvaihtoehdot olivat suosittuja opiskelijoiden keskuudessa.

Vastausten perusteella Haaga-Helian opiskelijat olivat valmiita sijoittamaan todella pitkiä aikoja. Kyselytutkimuksen mukaan lähes kaikki vastanneet opiskelijat olivat halukkaita sijoittamaan yli 20 vuotta. Tuloksista voidaan päätellä, että opiskelijat ovat erittäin pitkäjänteisiä sijoittajia ja ymmärtävät sijoittamisen olevan pitkä prosessi. Tutkimuksesta saatiin myös ilmi minkälaisia sijoittajia opiskelijat ovat. Suurin osa 39 prosenttia kyselyn opiskelijoista katsoi itsensä olevan sijoittaja tyypiltään harkitseva. Opiskelijoista myös 30 prosenttia näki itsensä varovaisena sijoittajana ja tuottohakuisena sijoittajaksi itsensä koki 23 prosenttia opiskelijoista. Riskinottajaksi ja arvosijoittajaksi itsensä koki vain muutama opiskelija.

Jatkotutkimuksena olisi hyvä saada isommalta opiskelija joukolta vastauksia, silloin tutkimuksen otanta olisi paljon suurempi. Nyt tutkimus toteutettiin vain rajatulle joukolle Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoille. Tällainen tutkimus voisi onnistua lähettämällä tutkimuskyselyn isommalle joukolle opiskelijoita ja jotta saataisiin iso osa opiskelijoista vastaamaan voisi heitä jotenkin motivoida.

Opinnäytetyöprosessi oli kokonaisuudessaan aikaa vievä ja pitkä, mutta kun työn sai valmiiksi niin olo oli palkitseva. Opinnäytetyön aikana oli hetkiä, jolloin tuntui tosi turhauttavalta ja että työ ei edisty, mutta kun huomasi, että työ edistyy ja valmistuu pikkuhiljaa koko ajan, niin se loi uskoa, että työ valmistuu ajoissa. Prosessissa oli myös paljon onnistumisen tunteita. Opinnäytetyötä tehdessä oppi myös paljon ajankäytöstä ja kuinka tärkeää on suunnitella mitä tekee milloinkin. Opinnäytetyöprosessin aikana opin myös paljon uusia asioita sijoittamisesta ja sijoitustoimintaan liittyvistä asioista. Lisäksi oli mielenkiintoista tutkia Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä. Omasta mielestäni saavutin oman tavoitteeni ja olen tyytyväinen omaan suoritukseeni tässä opinnäytetyössä.

Lähteet

Abbadia 24.7.2023. Mitä eroa on: Kvalitatiivinen vs. kvantitatiivinen tutkimus. Mind the graph. Luettavissa: <https://mindthegraph.com/blog/fi/kvalitatiivinen-vs-kvantitatiivinen-tutkimus/>. Luettu 14.11.2023.

Ahti Viita 2023. CAPM ja faktorimallit osakkeiden hinnoittelussa. Luettavissa: <https://ahti-viita.com/capm-ja-faktorimallit-osakkeiden-hinnoittelussa/>. Luettu 27.9.2023.

Akseli. 29.12.2022. Sijoittaminen ja kryptovaluutat – kryptovaluutat tutuiksi. Rahavelho. Luettavissa: <https://rahavelho.fi/kryptovaluutat-sijoittaminen/>. Luettu 1.11.2023.

Asuntosalkunrakentaja 2023. Asuntosijoittaminen vuonna 2023–10 hyvää syytä sijoittaa asuntoihin. Luettavissa: <https://asuntosalkunrakentaja.fi/asuntosijoittaminen/opas-asuntosijoittamiseen/>. Luettu 24.10.2023.

Erkkilä, J. 9.1.2020. Mistä sijoitusriskissä on pohjimmiltaan kyse? Salkunrakentaja. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2020/01/sijoitusriski/>. Luettu 21.9.2023.

Erkkilä, J. 11.9.2018. Sijoittaja, suhtaudu varauksella näihin osaketunnuslukuihin. Salkunrakentaja. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/09/osaketunnusluvut-tunnusluvut/>. Luettu 27.9.2023.

Finanssialalle s.a. Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. Luettavissa: <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastamisen-ja-sijoittamisen-perusteet.html>. Luettu 6.9.2023.

Fine. Säästäminen ja sijoittaminen. Luettavissa: <https://www.fine.fi/naissa-asioissa-autamme/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastaminen.html#top>. Luettu 7.9.2023.

Hyppänen, A. 10.11.2023. Mikä on kryptovaluutta? Bitcoinkeskus. Luettavissa: <https://bitcoinkeskus.com/kryptovaluutta/>. Luettu 10.11.2023.

Hyväri ja Vuokila-Oikkonen 2020. Tutkimus- ja kehittämistyön luotettavuus. Luettavissa: <https://libguides.diak.fi/c.php?g=670543&p=4760642>. Luettu: 14.11.2023.

Invesdor 2022. 4 askelta inflaatiolta suojautumiseen. Luettavissa: <https://www.invesdor.fi/blogi/4-askelta-inflaatiolta-suojautumiseen/>. Luettu 10.10.2023.

Investing-network 2022. Säästäminen vs sijoittaminen: tärkeimmät erot rahojesi hallinnassa Luettavissa: <https://investing-network.com/fi/blog/saving-vs-investing/>. Luettu 5.9.2023.

Kaaosteoria 2023. Osakesijoittaminen. Luettavissa: <https://kaaosteoria.fi/osakesijoittaminen/>. Luettu 17.10.2023.

Koskela, C. 15.2.2020. TE: Valtaosa säästää tilille, ekonomisti varoittaa. Verkkouutiset. Luettavissa: <https://www.verkkouutiset.fi/a/te-valtaosa-saastaa-tilille-ekonomisti-varoittaa/#3c1293b9>. Luettu 26.10.2023.

Lehto s.a. ASP vs tavallinen asuntolaina. Luettavissa: <https://asunnot.lehto.fi/fi/ensiasunnon-ostaja/asp-laina/asp-vs-tavallinen-asuntolaina/>. Luettu 25.10.2023.

Leinonen, A. 22.6.2022. Hyvän sijoitusteesin anatomia. Sijoitustieto. Luettavissa: <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/hyvan-sijoitusteesin-anatomia>. Luettu 14.9.2023.

Lähitapiola 2018. Rahoitusvarallisuus vs käytettävissä olevat tulot. Luettavissa: <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/uutinen/1509555089896>. Luettu 15.9.2023.

Merita. s.a.a Mitä korko korolle-ilmio tarkoittaa? Naisetpuhuurahasta. Luettavissa: <https://naisetpuhuurahasta.fi/mita-korkoa-korolle-ilmio-tarkoittaa/>. Luettu 2.10.2023.

Merita s.a.b Mitä on sijoittaminen? Naisetpuhuurahasta. Luettavissa: <https://naisetpuhuurahasta.fi/mita-on-sijoittaminen/>. Luettu 17.10.2023.

Myllyoja, N. 2023. Volatiliteetti, sharpen luku ja beta-kerroin. Nordnet. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/opi-uutta/koulu/sijoittamisen-alkheet/volatiliteetti-sharpen-luku-beta-kerroin>. Luettu 25.9.2023.

Oksaharju, J. 19.8.2015. Mihin suomalaiset perustavat sijoituspäätöksensä? Nordnet. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/mihin-suomalaiset-perustavat-sijoituspaaatoksensa/>. Luettu 14.9.2023.

Pankkiasiat s.a. Beta. Luettavissa: <https://pankkiasiat.fi/beta>. Luettu 26.9.2023.

Pankkiasiat s.a. CAPM. Luettavissa: <https://pankkiasiat.fi/capm>. Luettu 27.9.2023.

Pörssihaukka 2023. Sijoittamisen perusteet. Luettavissa: <https://porssihaukka.fi/sijoittamisen-perusteet/>. Luettu 17.10.2023.

Pörssisäätiö s.a.a Osa 4: Hajauttaminen – näin alennat sijoittamisen riskiä. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/hajauttaminen/>. Luettu 20.9.2023.

Pörssisäätiö 2017. Sijoitetaan 1000 € ja tarkastellaan, kuinka sijoituksen arvo kehittyy 1 %, 5 %, 8 % ja 10 % vuosituoilla. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/08/29/kannattaako-sijoittaa-korkoa-korolle-ilmio/>. Luettu 3.10.2023.

Pörssisäätiö s.a.b Osa 5: Sijoituskohteet ja niiden valinta. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/sijoituskohteet-valintakriteerit/>. Luettu 14.9.2023.

Pörssisäätiö s.a.c Osa 6: Vastuullinen sijoittaminen ja omistaminen. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/vastuullinen-sijoittaminen/>. Luettu 14.9.2023.

Remes, M. 23.8.2019. Millaisia suomalaiset ovat sijoittajina? Taloustaito. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/Rahat/millaisia-suomalaiset-ovat-sijoittajina/#2603e4a8>. Luettu 11.9.2023.

Salkunrakentaja 2023. Asuntosijoittamisen ABC – peruseriaatteet ja kokeneiden sijoittajien vinkit. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/asuntosijoittaminen-abc/>. Luettu 19.10.2023.

Sijoittaja 2022. Suomalaisen suosituin sijoitus on pankkitili - osakkeet nousussa. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/352799/suomalaisten-saastaminen-ja-sijoittaminen/>. Luettu 11.9.2023.

Sijoittaja s.a. Rahastot. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mihin-voi-sijoittaa/rahastot/>. Luettu 18.10.2023.

Sijoitusasunnot s.a. Asuntosijoittaminen. Luettavissa: <https://sijoitusasunnot.com/asuntosijoittaminen/>. Luettu 24.10.2023.

Sijoituskohteet 2023. Kryptovaluutat ja kryptosijoittaminen. Luettavissa: <https://sijoituskohdeet.fi/kryptot/>. Luettu 1.11.2023.

Sijoitustieto 2014. Suomalaiset sijoittajina. Luettavissa: <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/suomalaiset-sijoittajina>. Luettu 11.9.2023.

Sortter 2021. Suomalaisen innostus sijoittamiseen näkyy myös taloustutkimuksen tuloksissa. Luettavissa: <https://sortter.fi/blogi/artikkeli/suomalaisten-innostus-sijoittamiseen-taloustutkimus/>. Luettu 12.9.2023.

Stt. 24.5.2020. Pankkien mukaan suomalaisten säästöhalut ovat kasvussa – säästäminen aloitetaan usein vasta keksi-iässä. Maaseudun tulevaisuus. Luettavissa: <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/6d3bf3ab-be89-540e-b553-bcefb4a05185>. Luettu 14.9.2023.

Taloudellinen 2023. Korkoa korolle – mistä on kyse? Luettavissa: <https://taloudellinen.fi/talousoipas/korkoa-korolle/>. Luettu 3.10.2023.

Taloudellinen 2023. ASP-säästäminen. Luettavissa: <https://taloudellinen.fi/saastaminen/asp-saastaminen/>. Luettu 25.10.2023.

Viikonloppulaina 2023. Mihin raha on turvallisinta sijoittaa? Luettavissa: <https://www.viikonloppulaina.fi/blog/mihin-raha-on-turvallisinta-sijoittaa>. Luettu 26.10.2023.

Liitteet

Liite.1 Saate

Opinnäytetyökysely: Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytyminen

Hei Kirjoitan juuri parhaillaan opinnäytetyötäni ja tarkoitukseni on tutkia Haaga-Helian liiketalouden opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä ja selvittää mihin Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat sijoittavat ja säästävät.

Pääset vastaamaan opinnäytetyökyselyyni alla olevasta linkistä. Kyselyyn vastaaminen on täysin anonyymiä ja kyselyn tuloksia käytetään vain luottamuksellisesti opinnäytetyötäni varten. Kyselyyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia. Kiitos jo etukäteen vastauksittanne.

Liite.2 Kyselylomake

1.Sukupuoli

- Mies
- Nainen

2. Ikä

- 18–20
- 21–24
- 25–29
- 30–35
- Yli 35

3. Käytkö töissä opintojen ohella?

- Kyllä
- En

4. Paljonko arvioit olevan kuukausitulosi bruttona? (ansiotulot, opintotuki, opintolaina ja muut tulot)

- 0–400 €
- 401–700 €
- 701–1300 €
- 301–1600 €
- 601–1900 €

5. Paljonko säästät keskimäärin kuukaudessa?

- 0–100 €
- 101–200 €
- 201–300 €
- 301–400 €
- 401–500 €
- Yli 500 €

6. Mihin sijoituskohteisiin sijoitat? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Osakkeet
- Rahastot
- ASP-tili
- Tilisäästäminen
- Kryptot

7. Mitä varten sijoitat tällä hetkellä?

- Asuntoa
- Tulevaisuuden pieniä hankintoja varten
- Eläkepäiviä varten
- Yleistä toimeentuloa varten
- Tulevaisuuden isoja hankintoja varten

8. Mitä tavoitteita sinulla on sijoittamisessa? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Oman talouden kasvattaminen
- Tulevaisuuden toimeentulo
- Sijoitusten tuotto mahdollisuus
- Suojautuminen yllättäviltä menoilta
- Taloudellinen riippumattomuus

9. Kuinka monta vuotta olet valmis sijoittamaan?

- 0–5
- 6–10
- 11–15
- 16–20
- Yli 20

10. Miten rahoitat säästämisen/sijoittamisen? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Opintolainalla
- Työllä
- Kesätyörahoilla
- Tuilla
- Sukulaisten avulla

11. Sijoitatko/säästätö säännöllisesti?

- Kyllä
- En

12. Millainen sijoittaja olet?

- Riskinottaja
- Varovainen
- Tuottohakuinen
- Harkitseva
- Arvosijoittaja

13. Aiotko jatkaa sijoittamista/säästämistä opintojen jälkeen

- Kyllä
- En